БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 63 (6498)
МАРТЫН 28
СУББОТО
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

КАДРНУУДЫЕ ЗҮБӨӨР ШЭЛЭН ДЭБЖҮҮЛГЭДЭ БА ХҮМҮҮЖҮҮЛГЭДЭ АНХАРАЛТАЙГААР ХАНДАХА

Кадрнууд болбол партийна ба гүрэнэй хүтэлбэриин шиидхэхы хүсэн мүн. Манай парти кадрнуудай дунда ябуулагдадаг хүдэлмэридэ, тэдэнние зүбөөр шэлэн дэбжүүлгэдэ, хубаарилан табилгада ба хүмүүжүүлгэдэ туйлай ехэ анхарал хододоо табидаг байгаа, табижашье байна. Кадрнуудые шэлэн дэбжүүлхэ, хубаарилан табиха ба хүмүүжүүлхэ ленинско-сталинска принципүүд партиин XIX съездын шиидхэбэринүүд дотор, нүхэр Г. М. Маленковой элидхэл дотор, съездээр баталагдаһан партиин хубилгагдаһан Устав дотор улам саашадаа батадхагдаһан байна.

Социализмһаа коммунизмда шата дамжан оролгын үедэ манай ороной урда табигдаһан шэнэ ба тон ехэ зорилгонууд болбол хүнүүдые зүбөөр шэлэн дэбжүүлгые, гүйсэдхэлэй шалгалтые эмхидхэлэй хүдэлмэри дотор эгээ шухалашалан табиха гэжэ партийна организацинуудһаа эринэ. Бидэнэр партиин XIX съездын заабаринуудтай зохилдуулан партиин ба гүрэнэй интересүүдтэ үнэн сэхэ байдаг, ажал хэрэг һайнаар мэдэжэ, урагшань дабшуулха шадабаритай хүнүүдээр манай партийна, гүрэнэй ба ажахын организацинуудые бэхижүүлхэ ёһотойбди.

Бурят-Монголой областной партийна организаци болбол даалгагдаһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ шададаг олон тоото кадрнуудые, тэрэ тоодо национальна кадрнуудые, политическэ бэлэдхэл һайнтай партийна, советскэ ба ажахын кадрнуудые хүмүүжүүлээ гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Гэбэшье, кадрнуудай дунда ябуулдаг хүдэлмэридэ республикын партийна организацинууд ехэ алдуунууд ба дутагдалнуудые гаргаһан, тэрэнь партиин Центральна Комитедээр элирүүлэгдэһэн байна. Партиин городской ба районно олон комитедүүд болбол ажабайдал гээшэ хододоо урагшаа дабшажа байдаг, энээнтэй дашарамдан хүтэлбэрилэгшэдэй, партийна, ажахын ба советскэ организацинуудай кадрнуудай зорилтын улам орёо түбэгтэй болодог ябадалые хараадаа абаагүй байшоо. Манай кадрнууд саг үргэлжэ ургажа, политическэ эрдэмээ дээшэлүүлжэ байха ёһотой.

Теэд зарим партийна организацинууд ямар алдуу хэдэг байгааб гэхэдэ, тэдэнэр энэ асуудалда зохихо анхарал табидаггүй, кадрнуудые хүмүүжүүлхэ, тэдээнэй политическэ ба ажал хэрэгэй шадабарине дээшэлүүлхэ тушаа зохихо оролдолго гаргадаггүй байгаа. Гэхэ зуура, кадрнуудые шэлэн дэбжүүлхэ принципэ эбдэгдэжэ, заримдаа кадрнууд политическэ болон ажал хэрэгэйнгээ шанараар бэшэ, харин тала танилай ёһоор шэлэн дэбжүүлэгдэдэг байгаа. Кадрнууд болбол дутагдалнуудые тэсэхэгүй, шүүмжэлэл болон өөрыгөө шүүмжэлгые хүндэлхэ сурталаар хүмүүжүүлэгдэдэггүй байгаа. Энэ хадаа гол дутагдал мүн байһан юм.

Партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, мүнөө партийна организацинууд болбол кадрнуудта эрилтэ ехэтэйгээр хандадаг болоо, гүрэнние мэхэлхэ гэжэ оролдодог, билдагууша хүнүүдээр бэеэ тойруулдаг хүнүүдтэ эсэргүүгээр коммунистнуудые хүмүүжүүлнэ. Энэ хадаа манай бүхы хүдэлмэридэхи ехэ дутагдалнуудые, партийна болон гүрэнэй заршам бүдүүлигээр эбдэһэн ябадалые элирүүлгэдэ туһална. Дороһоо гараһан шүүмжэлэл хадаа Галуута-Нуурай рудоуправлениин шахтануудта гүрэнэй заршам ехээр эбдэһэн ябадалые элирүүлгэдэ туһалаа.

Кадрнуудые шэлэн дэбжүүлгэ ба хүмүүжүүлгэдэ Закаменай аймагта ехэ дутагдалнууд элирүүлэгдээ. Партиин айком ба аймсоведэй гүйсэдком болбол залуу ба шадабаритай кадрнуудые дэбжүүлхэеэ ехээр айдаг, тиимэ хүнүүдые хүмүүжүүлэн бии болгохо оролдолго гаргадаггүй байгаа. Партиин айкомой номенклатурада оруулагдаһан үсөөн тоото хүдэлмэрилэгшэд нэгэ участогһаа нүгөөдэдэнь эльгээгдэжэл байдаг, заримдаа хүдэлмэрые унагаадаг байгаа. Аймаг дотор эхэнэрнүүд хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлэгдэнэгүй.

Партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдээр зэбсэгжэһэн Бурят-Монголой областной партийна организаци болбол кадрнуудые шэлэн дэбжүүлхэ ба хүмүүжүүлхэ хүдэлмэридэ гаргагдаһан дутагдалнууд болон алдуунуудые усадхаха ёһотой. Городууд болон аймагуудтахи партийна организацинууд кадрнуудые тэдээнэй политическэ ба ажал хэрэгэй шанарай ёһоор шэлэн дэбжүүлхэ гэһэн партийна принципые наринаар сахиха уялгатай, дутагдалнуудтай эбсэхэгүй сурталаар кадрнуудые хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй өөһэдынгөө идейно-политическэ хэмжээе ба ажалайнгаа мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ саг үргэлжын анхарал оролдолго гаргаха ёһотой.

Өөрыгөө шүүмжэлгые ба илангаяа дороһоо гарадаг шүүмжэлгые үргэнөөр, зоримгойгоор дэлгэрүүлгэ болбол кадрнуудые шэлэн дэбжүүлхэ, хубаарилан табиха, хүмүүжүүлхэ хэрэгые һайжаруулгын шухала зэбсэг мүн. Кадрнуудые идейно-теоретическээр хатуужуулха, тэдээнэй политическэ һэрэмжые дээшэлүүлхэ тушаа ехэ анхарал оролдолго гаргаха хэрэгтэй. Кадрнуудай идейнэ ургалта болбол ажахын ба культурна байгуулгада кадрнуудай үүргые, партийна ба гүрэнэй заршамые улам дээшэлүүлхэ ябадалда туһалха, бэрхэшээлнүүдые дабахын түлөө тэмсэлые, капитализмын үлэгдэлнүүд болон буржуазна идеологиин үзэгдэлнүүдтэ эсэргүү тэмсэлые эдэбхитэй болгохо байна.

Советскэ хүнүүд партиин Центральна Комитедэй ба Советскэ правительствын уряада харюусан, Коммунистическэ партиие, Советскэ правительствые тойрон улам ниггаар жагсана. Өөрынгөө вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталиние һүүлшынь замда үдэшэхэ зуураа, манай ороной ажалшад Советскэ Союзые саашадань хүгжөөхэ талаар парти ба правительствын зохёоһон түсэбүүдые бэелүүлхын түлөө бүри эдэбхитэйгээр тэмсэхэбди гэжэ тангариглаһан байна.

«СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэһэн И. В. Сталинай гениальна зохёол дотор, партиин XIX түүхэтэ съездын шиидхэбэринүүд дотор тодорхойлогдоһон шэнэ ба асари ехэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ партийна болон гүрэнэй хүтэлбэриин шиидхэхы хүсэнэй—манай кадрнуудай гүйсэдхэхэ үүргэ туйлай ехэ ба харюусалгатай байна. Тиимэһээ кадрнуудые зүбөөр шэлэн дэбжүүлхэ ба хүмүүжүүлхэ тушаа хододоо анхарал оролдолго гаргажа байха гээшэ партийна организацинуудай эгээ шухала зорилго мүн.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Министрнүүдэй Соведһээ

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Правительство болбол советскэ гүрэндэ тохёолдоһон хүндэ гээлтэтэй—СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Генералиссимус Иосиф Виссарионович **Сталинай** нүгшэһэнтэй дашарамдуулан гашуудал мэдүүлһэн правительствонуудта, организацинуудта, гүрэнэй болон олониитын ажал-ябуулагшадта гүнзэгы баясхалан хүргэнэ.

Монголой ба Корейн правительственна делегацинууд Москваһаа мордобо

Премьер-Министр Ю. Цеденбалаар толгойлогдоһон Монгол Арадай Республикын Правительственна Делегаци ба Пак Ден Ай гэгшээр толгойлогдоһон Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Правительственна Делегаци СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Иосиф Виссарионович Сталиние хүдөөлүүлгэдэ хабаадалсаад, мартын 26-да Москваһаа мордобо.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо А. И. Микоян, КПСС-эй ЦК-гэй Секретарь Н. Н. Шаталин ба СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо Г. М. Пушкин аэродром дээрэ Делегацинуудые үдэшэбэ.

(ТАСС).

„Арадуудай Уласхоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө“ Уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитедтэ

Французска олониитын ажал-ябуулагша Ив Фаржда уласхоорондын Сталинска шан барюулагдаа

Эб найрамдалай түлөө элитэ ехэ тэмсэлшэ, французска олониитын ажал-ябуулагша **Ив Фаржда** «Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» уласхоорондын Сталинска шан мартын 25-да барюулагдаба.

Шангай барюулгын болоһон Кремлиин Свердловско зал соо советскэ олониитын олон түлөөлэгшэд—эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй ба олониитын бусад организацинуудай гэшүүд суглараба. Советскэ наукын ба искусствын элитэ ехэ ажал-ябуулагшад, Москвагай предприятинуудай түрүүшүүл байлсаба.

Уласхоорондын сталинска шангай лауреат Ив Фаржын, уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитедэй түрүүлэгшэ Д. В. Скобельцынэй, Комитедэй гэшүүд А. А. Фадеевэй ба И. Г. Эренбургын, эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй түрүүлэгшэ Н. С. Тихоновэй зал соо ерэхэдэнь, сугларагшад халуунаар угтаа. Франциин элитэ ехэ патриот, эб найрамдалай хэрэгэй түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэ И. Фаржын хүндэлэлдэ, советскэ ба французска арадуудай хоорондохи хани барисаанай хүндэлэлдэ альгаташалга зал соо удаан соностоно. Академик Скобельцын эхилэлгын богони үгэ хэлэжэ, сугларагшадай нэрьемэ альгаташалган доро Ив Фаржда уласхоорондын Сталинска шангай лауреадай хүндэтэ тэмдэгүүдые — И. В. Сталинай дүрсэтэй алтан медаль ба дипломые барюулаа.

Советскэ олониитын организацинуудай үмэнэһөө, — эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо кинорежиссер **С. А. Герасимов**, уранзохёолшо **В. М. Кожевников**, советскэ эхэнэрнүүдэй Антифашистска комитедэй президиумһээ медицинскэ наукануудай доктор **З. А. Лебедева**, советскэ залуушуулай Антифашистска комитедэй харюусалгата секретариин орлогшо **В. В. Иванова** ба уранзохёолшо **И. Эренбург** лауреадые амаршалба.

ИВ ФАРЖЫН хэлэһэн үгэ

Уласхоорондын Сталинска шангай лауреат Ив Фарж харюугай үгэ хэлэбэ. Сугларагшад тэрэнние ехэ анхаралтайгаар шагнаба. Ив Фарж иигэжэ хэлэбэ: «Бүхы хүн түрэлтэнние түлөөлһэн бүхы оронуудай делегацинуудай ба танай бүхы республикануудай түлөөлэгшэдэй жиирэй алхамаар, заха үзүүргүйгөөр һубаран ябахыень 1953 оной мартын 9-нэй үглөөгүүр харааб. Танай ябажа үнгэрһэн шатанууд тухай, танай үзэһэн туршалганууд тухай, Генералиссимус Сталинай гар табяатай илалтануудай мэдээнүүд тухай би һанажа байгааб. Москвагай дэргэдэ гитлеровскэ арминуудай түрүүшынхеэ диилдэһэн 1941 оной үбэл тухай, Сталинградай дэргэдэ гитлеровскэ хүсэнэй бута сохигдоһон 1942 оной намар тухай,—«Юушье гээгдээгүй, ажабайдал илахал!» гэжэ сүлөөтэ, тэмсэгшэ бүхы хүнүүдэй хоёр дабхар ехэ эршэтэйгээр өөһэдтөө хэлэжэ шадаха байһан тэдэ үдэрнүүд тухай һанажа байгааб. Сталин хадаа сүлөөлэгдэһэн арадай тэмсэлынь бологшо тэрэ дээдэ түхэлэй ажабайдалые түлөөлһэн байна. Ушарынь тэрэ хадаа ажабайдалые һайжаруулха, тэрэнние һайн һайхан болгохо зорилготой гуманизмые бэелүүлһэн байгаа. Тэрэнэй политическэ захяань гээшэ гэжэ бидэнэй нэрлэжэ шадаха «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүдые» бэшээд, Сталин болбол өөрынгөө мэргэжэлые сүлөөтэйгөөр шэлэжэ олохо арга боломжые хүндэ үгэдэг общество хүнэй хүгжэлтэдэ шухала хэрэгтэй байна, тиихэдээ энэ общество дэлхэйн культурын хярада хүрэхын тула ажалшадай сүлөөтэй сагтай байхаа хүгжэхэ ёһотой гэһэн принципүүдые харуулаа. Эдэ принципүүд бүхы һуфгаалнуудһаа эгээн хүсэтэй ба эгээн булюу байха юм.

Сталинай наһа бараһанай үглөөдэрынь минии ороной нэгэ эхэнэр дайн болохо гэжэ бодоно гүт гээд, намһаа асууба. Дайе болгуулхагүй гээшэ шамһаа, намһаа, бүхы эхэнэрнүүдһээ ба бүхы эрэшүүлһээ дулдыдаха юм гэжэ би тэрээндэ харюусааб. Сталин хадаа бүхы арадуудта эб найрамдалай хүн болоно гэһэн гүнзэгы мэдэрэл тэрэ эхэнэрэй асуудал соо оршоно гэжэ би хожомоо бодоһон байгааб. «Хүйтэн дайн» хадаа гитлеризмдэ эсэргүү героическа байлдаанууд тухай дурдалгые үгы хэжэ шадаагүй, хардалгын ба али болохо хазагайруулгын хэгдэжэ байбашье, уласхоорондын түгшүүрилтэй байдалда эсэс табихын тула хэлсээ хэхые өөрынгөө ами наһанай һүүлшын үдэрнүүд хүрэтэр Сталинай дурадхаһан үнэн байдалые хазагайруулжа шадаагүй. Арадууд энээниие хэзээдэшье мартахагүй.

1953 оной мартын 9-нэй үглөөгүүр Мавзолейн дэргэдэ байхадаа би эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедтэхи өөрынгөө нүхэдые нюдөөрөө шэртэн бэдэрээб. Таанартай хамтадаа манай хэһэн бүхы хүдэлмэри манние хоорондомнай тон ехээр дүтэлүүлээ. Бидэнэр үнинһөө хойшо Парижда, Лондондо, Римдэ, Стокгольмдо, Прагада, Хельсинкидэ, Ослодо, Берлиндэ, Венэдэ таанадтай уулзанабди. Манай эрхим хүсэл эрмэлзэлгын үндэһэ, этигэл найдабари манай хамтын хүдэлмэреэр урган бии болоо. Эб найрамдал тээшэ эрмэлзэдэг советскэ арадай дура хүсэлые тодорхойгоор харуулан, таанар советскэ эрадта минии дурлахые һургаат. Оронуудай хоорондо таатай харилсаануудые тогтоожо ба бата бэхи эб найрамдал хангажа болохо

үндэһэнүүд тухай хэлэгдэхэ болоходо, та бидэнэрэй сэнгэлтэнүүд, манай хүдэлмэринүүд, манай түсэбүүд хүсэеэ хэзээдэшье гээнэгүй гэжэ таанартай хамтадаа би этигэбэб.

Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Георгий Маленковой хэлэһэн үгэнүүдые би соносооб. Шэнэ дай тухиралгада һаад хэхэ, бусад оронуудтай эбтэйгээр ажаһууха гээшэ Советскэ Союзай түрүүшын ээлжээнэй зорилго мүн гэжэ тэрэ хэлээ. Эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедтэхи ханинар таанартай хожомоо, һүүлшын удаа уулзаха үедөө, би манай агуу ехэ хани Фредерик Жолио-Кюри түрүүлэгшэтэй Эб Найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй хэрэгтэ шэнэ оруулалта хэхэ ба эб найрамдал хангаха гэһэн танай дура хүсэлэй али зэргын ехэ байһые этигэн харааб.

Сталинтай бүгэдэарадай хахасалгын часта таанартай хамтадаа байха гээшэ Пьер Кот бидэ хоёрто манай хани барисаанай мэдэрэлһээ эшэ үндэһэтэй юрын ба зайлашагүй шухала хэрэг болоһон байна.

Илангаяа Советскэ Союзай ба Франциин холбоо тухай үгэ хэлэгдэхэдэ, хани барисаанай мэдэрэлдэ ухаан бодол нэгэдэнэ.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай ба Французска Республикын хоорондо Союз ба Харилсан туһалалсалга тухай Договор энэ баяр ёһололой боложо байгаа Кремль соо 1944 оной декабриин 10-да баталагдаһан юм. **Германиһаа эшэ** үндэһэтэй ямаршье шэнэ аюулые зайсуулха шухала бүхы хэмжээнүүдые абаха ба тэрэнэй зүгһөө шэнэ агрессиин һэдэлгэ хэхэ ябуулгануудта һаад ушаруулха гэһэн уялга манай хоёр ороной аюулгүй байдалай аша туһада абтаһан байгаа; манай хоёр орон экономическа али бүхы туһаламжа бэе бэедээ үзүүлхэ гэжэ шиидэһэн юм.

Манай оронуудые нэгэдүүлэгшэ Союз ба Харилсан туһалалсалга тухай энэ Договор «бүгэдэниитын эб найрамдал эдэбхитэйгээр дэмжэхын тула аюулгүй байдалай уласхоорондын системэ байгуулха» хэрэгтэ нэмэри болоно гэжэ тэрээн соо тон тодорхойгоор хэлэгдэнэ.

Танай орондо, манай орондо, Европодо ба бүхы дэлхэйдэ тохёолдоһон дайнай асари ехэ хохидол зоболонгой шалтагаануудые хүн бүхэнэй ойлгожо байһан тэрэ үедэ абаһан энэ уялгадаа французска арад үнэн байна.

Великобританитай, Чехословацка Республикатай ба Польско Республикатай Советскэ Союзай баталһан хани барисаан ба харилсан туһалалсалга тухай договорнууд мүн тэрэ принципүүд дээрэ үндэһэлэгдэһэн ба хамтын аюулгүй байдал тухай анхарал оролдолгоор нэбтэрэнхэй байна. Дэлхэйн энэ хубида манние эгээн ехээр һонирхуулжа байгаа проблемэнүүдые (түрүүшын ээлжээндэ германска проблемые, тиимэ болохолоороо европейскэ проблемые) шиидхэлгэ Европын бүхы арадуудай аюулгүй байдал ба бэеэ даадаһан байдал хангаха системэдэ туйлагдажа болохо юм гэһэн тобшолол энээнһээ хэгдэнэ.

«Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» Сталинска шан олгожо, намда агуу ехэ хүндэлэл хэһэн уласхоорондын жюриин шиидхэбэриин бүхы удхашанарые хэзээ нэгэн сагта харуулжа шадаха гээшэ гүб? Бүгэдэарадай хахасалгада хабаадахадаа туршажа үзэһэн бүхы юумэеэ харуулжа шадаха гээшэ гүб? Французска арадай союзник болоһон арадай ямар ехэ үнэн сэдьхэлтэй байһые тэрэ хахасалгын үедэ би мэдэжэ абааб.

Франциин эб найрамдалай тала баригшад тухай, эгээн жиирэй хүнүүд тухай, мүн эгээн элитэ ехэ ажал-ябуулагшад тухай мүнөө боложо байһанаа дурдахаяа мартаа һаа, би хэлэхэ юумэеэ хүсэдөөр хэлээгүй байха һэм. Тэдэнэр худал юумэдэ ба хара һаналда эсэргүүсэхын тула манай эб найрамдалай комитедүүдтэ, предприятинууд дээрэ, эмхи зургаануудта университедүүдтэ, деревнинүүд ба городской кварталнуудта ехэ хохидол үзэнэ. Минии ороние тиимэ тайхамшагта орон болгоһон манай агуу ехэ заншалнуудые абажа ябаа хүдэлмэришэд, таряашад, интеллигентнүүд тухай танай үмэнэ дурдаагүй һаа, би хэлэхэ юумэеэ хүсэдөөр хэлээгүй байха һэм.

Эб найрамдалай хэрэг бүхы арадуудые нэгэдүүлнэ. Эб найрамдал хадаа бүхы арадуудай арюун хэрэг гээшэ, бидэнэр тэрэнние хамгаалха ёһотойбди. Тэрэ хадаа үдэр бүри анхарал табиха ба тэмсэхэ эрилтэ хэнэ. Общество доторхи ажабайдалые ондо ондоогоор ойлгодог болобошье, цивилизациин үмэнэ, арадайнгаа үмэнэ, үхибүүдэйнгээ үмэнэ харюусалгаяа бүгэдөөрөө адляар мэдэрдэг хүнүүдэй эршэ шадал ба ухаан бодол эб найрамдалда хэрэгтэй юм.

Эб найрамдал хамгаалха ябадалһаа үлүү шухала ба үлүү һайн һайхан зорилго түүхын энэ саг үедэ байхагүй гэжэ заагаад, энэ баяр ёһололдо бодото удхашанарыень танай олгоһоной түлөө г-н Түрүүлэгшэ Танда, минии хүндэтэ ханинар таанадта баясхалан хүргэнэб». **(Нэрьемэ, үни удаан альгаташалга).**

(ТАСС).

„СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд“ гэжэ И. В. Сталинай зохёолые ба партиин XIX съездын материалнуудые тайлбарилна

ТАШКЕНТ. (ТАСС). «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталинай зохёолые болон партиин XIX съездын материалнуудые Узбекистанай ажалшад гүнзэгыгөөр шудална. Партийна организацинууд хадаа хэдэн зуун кружогуудые ба семинарнуудые эмхидхээ, бүлэг лекцинүүдые уншана, теоретическэ конференцинүүдые, элидхэлнүүдые ба хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ обществын гэшүүд Узбекистанай городуудта болон кишлагуудта 7 мянга шахуу лекци уншаһан байна. Ташкентын партийна, советскэ ба научна хүдэлмэрилэгшэд, дээдэ һургуулиин багшанар хамтадаа 350 шахуу хүн городой промышленна предприятинуудта ба эмхи зургаануудта лекцинүүдые уншана.

Марксистско-ленинскэ теориие бэеэ даагаад шудалагшадта туһалха саг үргэлжын лекторинууд Бухарада, Андижанда, Ленинскдэ, Чирчигтэ, Каганда, Ангрендэ, Наманганска областиин хэдэ хэдэн колхозуудта эмхидхэгдэнхэй.

СССР-эй Верховно Соведэй Дүрбэдэхи сессиин материалнууд хэблэгдээ

«Правда» гэжэ издательство Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соведэй Дүрбэдэхи сессиин материалнуудые тусхай брошюра болгожо хэблэн гаргаба.

Нүхэд М. А. Ясновой, Н. С. Хрущевой, Л. П. Бериин хэлэһэн үгэнүүд, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Г. М. Маленковой хэлэһэн үгэ; СССР-эй Верховно Соведэй баталан абаһан хуулинууд ба тогтоолнууд; «СССР-эй Конституциин 70, 77, 78-дахи статьянуудта хубилалтанууд ба нэмэлтэнүүдые оруулха тухай» СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь нүхэр Н. М. Пеговэй элидхэл брошюрада оруулагдаба.

Брошюра нэгэ миллион экземпляр тиражтайгаар хэблэгдэбэ.

(ТАСС).

Партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые тайлбарилна

ХАРЬКОВ, мартын 24. (ТАСС). Мүнөөдэр эндэ городой культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн боложо, партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай урда табигдаһан зорилгонууд ба хүдэлмэриин байдал зүбшэн хэлсэгдээ.

Городой культурын ордонгууд, клубүүд, библиотекэнүүд партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай гениальна зохёолые, наука болон культурын талаар туйлагдаһан амжалтануудые пропагандалха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. Үнгэрэгшэ жэлдэ тэндэ 20 мянга гаран лекци уншагдажа, тэдэнние 30 миллион гаран хүн шагнаба.

И. В. Сталинай зохёолнууд таджик хэлэн дээрэ хэблэгдэбэ

СТАЛИНАБАД, (ТАСС). Таджикска гүрэнэй издательство 1933 оной февралиин 19-дэ колхозникууд-ударникуудай Бүхэсоюзна нэгэдэхи съезд дээрэ И. В. Сталинай хэлэһэн үгые брошюра болгон таджик хэлэн дээрэ хэблэн гаргаба.

И. В. Сталинай гениальна зохёолнуудые республикын үргэн олониитэ ажалшад шудална. И. В. Сталинай зохёолнуудай 9 том хэблэгдээ. Советскэ засагай жэлнүүдтэ агуу ехэ вождиин 89 зохёолнууд хэблэн гаргагдаба. Тэдэнэй ниитэ тиражнь 2,5 миллион шахуу экземпляр болоно.

ЭБ НАЙРАМДАЛ БА ДЕМОКРАТИИН ТҮЛӨӨ ШУНАЛТАЙГААР ТЭМСЭГШЭ

(А. М. Горькиин түрэһэнһөө хойшо 85 жэл гүйсэбэ)

Ородой оюун бэлиг түгэлдэр уранзохёолшо Алексей Максимович Горькиин бүхы наһан, империалистическэ реакцида эсэргүү эрэлхэг зүрхэтэй энэ тэмсэлшын бүхы ажал ябуулгань—эб найрамдал ба демократиие аршалха арюун хэрэгтэ угаа ехэ габьяа байгуулһанай эли тодо гэршэ болоно.

Эхэ орондоо, арад зондоо алба хэхэ гээшэ хүн амитанай уялга үүргэнь юм гэжэ Горький үзэдэг һэн. Эхэ орондоо ишагаар дурлаха омог һайхан мэдэрэлээр дүүрэн түгэс ябаха ёһотой гэжэ бүхы үнэншэ хүнүүдые уряалагша бэлэй. Горький хадаа тон ехэ, гүн гүнзэгы сэдьхэлтэй патриот байгаа. «Ород орондо дурлаха хэрэгтэй, тэрээн доторхи эршэ хүсые, тэрээнэй арюун һайхан, хаба шадалтай, нэрэ түрэтэй байһан мэдэрэлые һэргээн дэгжээхэ хэрэгтэй, тэрээндэ ажабайдалай баясхаланта сэдьхэл түрүүлхэ хэрэгтэй...»—гэжэ Горький бэшэһэн байха юм.

Өөрынгөө уужам инаг сээжэ зүрхэнэйгөө, түн гүнзэгы ухаан бодолойнгоо, ухамай хурдан оюун бэлигэйнгээ бүхы хүсые Эхэ орондоо, ород арадтаа үгэхэ зуураа, Горький хадаа дарлалта мүлжэлтэ дээрэ, дайн сэрэг шэнээр үүдхэхэ ябадал дээрэ үндэһэлһэн капиталистическэ обществые хоро зэбүүрхэлээр хушан нэрьедэг байгаа.

Горький болбол ородой түрүүшын революциин диилдэһэнэй удаа дары Америка болон Европодо ошоходоо, буржуазна «демократиин» хамаг бури бузарые, наймаашан мэхэшэ зангые элирхэйгээр үзэһэн байгаа. Хилын саанахи оронуудай бодото байдалые али бүхы талаһаань шэнжэн үзэхэдөө, бузагай буржуазна зан абариие болон идеологиие гүнзэгы саагуур шүүмжэлхэ аргатай болоо һэн.

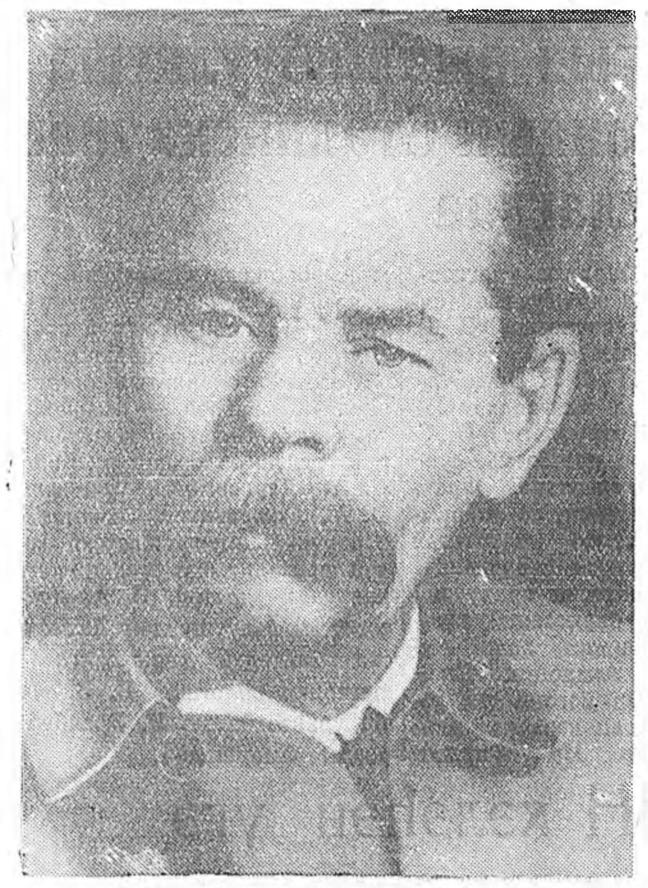
Америкэдэ хэдэхэн бүлэг баяшуулай тоһон соо умбажа байхада, хажуудань ажалшадай аймшагтай ехэ ядарал зоболондо баригдан байхые уранзохёолшо хараһан юм. «Ядарал зоболон гээшые яһала ехэ хараһан хүм, тэрэнэй хүхэ сагаан болошоһон, яһан хоршогор нюурые һайса танихаб. Ядарал зоболоной нюдые, үлэсхэлэнһөө мохошоһон аад, юумые хомхойгоор ёлойн харадаг, нүгэлтэй мэхэтэй аад, хоро үһөөгөөр дүүрэн гү, али барлаг янзын номгон аад, хэзээшьегүй хүн бусын һүртэ хүйтэн харасатай нюдые, хаа хаанагүй харагша һэм, тэд Ист-Сайдын аймшагтай муухай ядарал зоболон хадаа минии мэдэхэ хамаг зоболонһоо хэлэшэгүй хэсүү»—гэжэ Горький хэлэнэ. Үнгэрхэдөө американска городой гадаа тала ба тэрэнэй гоёолто архитектура соонь Шара Шулмас гэдэг алта мүнгэнэй хамагые хосороогшо эзэрхэлгэ баганхай гэжэ Горький тэмдэглэһэн байна.

Горький болбол американска буржуазна «цивилизаци» тушаа угаа ехээр ойгоо гутан хэлэгшэ һэн. «Танай цивилизаци гээшэтнай — бүмбэрсэг дэлхэймнай эгээл юрэндэг цивилизаци гэжэ бодогшоб, юундэб, гэхэдэ, тэрэтнай европейскэ цивилизациин үнгэ бүриин, бузар бузагай хамаг зүйлнүүдые муухай гэгшээр хөөрүүлһэн байна бэшүү... Бүхы оронуудай капиталистнууд бултааран адли бузар ба хүн бусын үрэ бэе юм, тэд—танайхин үнөө доро»—гэжэ нэгэ американска журналай үгэһэн анкетэдэ харюу табихадаа бэшэһэн байна.

Америка тухай Горькиин эрхим зэргын очеркнууд болон памфледүүд американска ёһо гуримые тэрэ үеын уранзохёол соо үнэн зүбөөр харуулха ябадалда эхи табижа үгөө һэн. «Шара Шулмасай город», «Хажар байдалай орон», «Моб» мэтын зохёолнуудынь буржуазна «культурын» нэмэргэнүүдые үгы болоторнь хуура татан хаяжа, американска «демократиин» ара талые манда элирхэйлэн, тэрэнэй бодото шунахай хото гүзөөень уудалжа үгэнэ. «Республикын корольнуудай нэгэн» гэдэг Горькиин угаа хурса памфлет Уолл-стридэй мүнөөнэй идеологуудта ба «дэлхэйе эзэмдэхэ» гэһэн тэдэнэй жэгэндээтэй забдалгада гайхалтай мэргэн сохилто хэнэ. Американска «демократиин» гол хүсэл ябуулгань ниитэ зоной үнэнтэ байдалда эрмэлзэдэг бэшэ, харин хара бэеэ баяжахын хойноһоо, алтанай хойноһоо унан дугташадаг ябадал мүн.

Энээн дээрэһээ ажабайдалай американска захиргаашадай типическэ түхэл шарайе Горький зураглан харуулһан байха юм. Горькиин бэшэһэн «республикын корольнуудай нэгэн» болохо миллионер болбол буржуазна обществын бүхы муу муухайе бэедээ шэнгээһэн байна. Тэрэ миллионерэй бододог ёһоор, патриотизм хадаа американска раса арюун гэгээн юм гэһэн энэгүүригүй муухай номнол болоно, энээниие дамжуулан «дэлхэй дээрэ эзэрхэхэ» гэһэн үзэл гаргана.

Мүнөө үедэ, дай үүсхэгшэдтэ эсэргүү демократи ба социализмын һайн һайхан үзэл сурталые хамгаалан нэбтэрүүлжэ байһан мүнөөнэй бүхы эрхим хүнүүдэй нэгэдээд байхада, агуухэ Горькиин дуун шэнэ хүсэтэйгөөр зэдэлнэ. Мүн хамта, мүнөөнэй Америкын бодото байдал дээрэ абаад үзэхэдэ, хэдэн арбаад жэлэй саада тээ Горькиин тодо

мэргэнээр тэмдэглэһэн, буржуазна «демократиин», «цивилизациин», «культурын», «ёһо гуримай» бузар бузагай бүхы шэнжэ шанарнуудынь мүнөөдэр илангаяа эли тодоор үзэгдэнэ.

Америка тухай очеркнуудые бэшэхэтэйгээ нэгэн доро шахуу Горький мүн баруун-европейскэ «демократинуудта» эсэргүү зорюулагдаһан хэдэн статьянуудые бэшээ һэн. Революционно хүдэлөөе дарахын тулада хаанта засаг баригшадта урьһаламжа олгохо зүбшөөл французска правительствын үгэхэдэнь, Горький «Сарюун Франци» гэдэг мэдээжэ памфледээр харюусаһан байна. Тэрээн соогоо «эрхэ сүлөө» ба «демократиин» удархайгаар нюураа халхалһан французска буржуае элирүүлэн сохиһон юм. Тэрэ памфледээ дүүргэхэдээ, Горький болбол наймаашад ба банкирнуудай Францын нюдэн уруу «шуһаар ба мэнгирээр нёлбоноб» гэжэ уур сухалтайгаар бэшээ һэн. Инхэдээ «бүхы французска арадые хардан муулабат» гэжэ зорюута нюурдан гэмнэхэдэнь, Горький иигэжэ харюусаба: «Би Э. Золяда нёлбоошо тэрэ Францын нюурта, Пруссиин королиин ба али бүхы тэнэг ябадалай шүдхэр ажарайн үмэнэ айһандаа өөрынгөө бүхы арюун сэдьхэлые алдажархёод мүнөө имагта хара аминайнгаа ба франк мүнгэнэйнгөө хойноһоо шэшэрэн һалганан байдаг тэрэ Францын нюурта нёлбоо һэм».

Түрүү социалистическэ һанал үзэлөөр зэбсэглэгдэһэн байжа, Горький хадаа английска империализмын дотор гадарые һайса ойлгодог һэн. «Хилын саадахи байдалай һониннууд» (1912 он) доторхи нэгэ тэмдэглэл соогоо Горький Индидэ английска империалистическэ колонизаторнуудай хэрзэгы шэрүүн ба эшэгүүригүй бузар ябуулгада хүнүүдэй анхарал хурсадхан табиһан байна. «Социальна ба политическэ зохёомжоёо гартаа зайлашагүй абаха саг индусуудта ерээ гэжэ, Ганг мүрэнэй эрьенүүд дээрэ английска засаг наһаа дүүрээ гэжэ этигэлтэйгээр номнон байдаг дуунууд Индидэ улам улам элбэгээр зэдэлдэг болоо» гэжэ Горький гүнзэгы баясхалантайгаар тэмдэглээ һэн.

Октябрьска социалистическэ революциин һүүлээр Горькиин зохёол дотор Баруун оронуудай темэ ургэдэжэ, Россида түрэн гаража байгаа социалистическэ культурын зүгһөө үхэн үмхиржэ байһан буржуазна «культуратай» ябуулжа байгаа тэмсэлэй темэ болон хүгжэжэ ерэбэ.

«Таанар, «культурын мастернууд» хэнтэй гээшэбта?» гэһэн асуудалтайгаар хилын саадахи интеллигенцидэ хандаһан уранзохёолшын дуун бүхы дэлхэй дээрэ айхабтар ехэ хүсэтэйгөөр гараа һэн. Американска корреспондентнүүдтэ харюу болгожо иигэжэ нэрлэһэн статьягаа Горький нимэ үгэнүүдээр дүүргээ бэлэй. «Таанар, «культурын мастернууд», хэнтэй гээшэбта? гэһэн элирхэй асуудал ниидхэхэ сагтнай мүн баһа тулаа. Ажабайдалай шэнэ формонуудые байгуулхын хойноһоо байһан культурын хара хүдэлмэришэдэй хүсэнтэй хамта гүт, али энэ хүсэндэ эсэргүү, харюусахые мэдэхэгүй шунахай ангуудай кастые, толгойһоо үтэшөөд, хазайһан тээшээл халтиржа ябаһан кастые байлгахын хойноһоо гээшэ гүт?».

Горькиин ууртай һүртэй, уран хурса статьянууд болбол дэлхэйн түрүү интеллигенциин антифашистска фронтые эмхидхэгшэ болоһон энэ уранзохёолшын оюун түгэлдэр бэлигые харуулна. Имагта капитализмын системэнь лэ дайн сэрэг байлашагүй үүдхэнэ гэжэ Горький һайса мэдэдэг байгаа. Тиигэжэ, «Дайн сэрэг зайсуулхын тулада юу хэжэ болохо байнаб?» гэһэн асуудалтайгаар нэгэ харин журналнуудай хандахадань, «Соведүүдэй Союзда хэтдэһэн бүгэдые хэхэ байнат» гэжэ Горький тобшохоноор аад, хурсаар харюусаһан байха юм.

Горький болбол империалистнууд — интервентнүүд болон нютагайнгаа баяшуулда эсэргүү хитад арадай тэмсэлдэ айхабтар ехэ удхашанар үгэдэг байгаа. «Би, ород хүн, мүн Танай барижа ябаһан идейнүүдэй илахын түлөө тэмсэнэм; эдэ идейнүүдэй хаанашье илаа һаань, би мүн Тандал адли, илалтаарнь баясаха байнаб. Танай ажалай эрхим һайхан амжалта туйлажа байһанда Таниие амаршална м. Энэ ажалайтнай хойноһоо дэлхэйн бүхы үнэн хүнүүд анхаралтайгаар, баясхалантайгаар ба Хитадай Геркулес, Танай үмэнэ гайхашаа баран ажаглажа байна...» — гэжэ 1912 ондо доктор Сунь Ят-сендэ бэшээ һэн бэлэй.

Советскэ Союзай сухаришагүй ехэ хүсэн шадалынь манай агуухэ орон дотор ажаһуудаг арадуудай тэгшэ эрхэ ба холбоо барисаан дээрэ үндэһэлнэ гэжэ Горький тоологшо һэн.

Имагтал арадай зориг ухаан бодолдо түшэглэдэг, арадай ашаг туһые харгалзадаг тиимэл общественнэ байгуулалта бата бэхи ба ута наһатай байха юм гэжэ Горький мэдэдэг байгаа. Агуухэ Октябрьска социалистическэ революци илажа, тиимэ байгуулалтые тогтооһон ябадал хадаа зол жаргалта байдал тухай уранзохёолшын тон үргэн һанал бодолые бэелүүлжэ үгэбэ.

Советскэ арадай дайлалта амжалтануудынь Сталинска Конституци дотор хүдэлэшэгүй хуули болгогдоһ, мүнхэдхэгдэһэн тэрэ сагые асари ехэ түүхэтэ ушар мүн гэжэ Горький тоолоо һэн. Мүнөө үнгэрхэдөө шулууншье баярлаһандаа дууланал, гэжэ баясхалантайгаар хэлээ бэлэй. Агуухэ уранзохёолшо ба патриодой эдэ үгэнүүд соо сэсэмэргэн Сталинай гүн гүнзэгы ухаагаар, большевистскэ партиин шэнэдхэн һалбаруулһан Эхэ орондоо хизааргүй ехээр дурладаг байһаниинь үзэгдэнэ.

Эб найрамдал ба арадуудай хоорондохи хани барисаанай түлөө шуналтайгаар тэмсэгшэ, империалистическэ реакциие зэбүүрхэн бата нэрьегшэ Горький болбол бүхы дэлхэйн эб найрамдалай тулгуури болохо хүдэлмэришэн таряашанай гүрэнэй үнэн сахюулшан — СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые али бүхы аргаар бэхижүүлхэ шухала гэжэ заадаг байгаа.

Советскэ литературын һуури табигша байһан Горький советскэ хүнүүдэй һэрэмжые шангадхаха, социализмын ороной дайсадай һубэлгэнүүдые элирүүлэн бута сохихо гэһэн зорилгые эрид хатуу ба гол шухала зорилгонуудай нэгэн болгон табигша һэн.

Ленин—Сталинай партиин хамагые илагша идейнүүд түби дэлхэйн бүхы оронуудай олон миллион хүнүүдэй дунда мүнхэ байна. Эдэ идейнүүдэй бэелхын түлөө Алексей Максимович Горький өөрынгөө зохёолой ажалые, хүсэн түгэлдэр оюун бэлигые сүм үгөө. Горькиин зохёолнууд болбол американо-английска дай үүсхэгшэдые улам хурсаар үзэн ядаха, улам хүсэтэйгөөр элирүүлэн бута сохихо, эб найрамдалай ба арадуудай хоорондохи хани барисаанай хойноһоо улам эдэбхитэйгээр тэмсэхэ хэрэгтэй гэжэ эб найрамдал болон демократиин түлөө тэмсэгшэдые һургана.

А. Волков, филологическа наукануудай кандидат.

А. М. Горькиин түрэһөөр 85 жэлэй ойдо

Манай советскэ ороной ажалшад ородой агуухэ уранзохёолшо, советскэ литературын үндэһэ һуури табигша, коммунизмын илалтын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэгшэ Алексей Максимович Горькиин түрэһөөр 85 жэлэй ойе тэмдэглэжэ байна.

Ородой классическа литературын традициие үргэлжэлүүлэгшэ А. М. Горький ажалшан арадай дундаһаа урган гараһан хадаа өөрынгөө ажабайдалые ба творчествые тэдэнэй ажабайдалтай таһаршагүйгөөр холбоһон байна. Горький болбол шэнэ типэй, пролетарска социалистическэ революциин уранзохёолшо юм. Тэрэнэй «Буревестник», «Сокол тухай дуун» гэжэ зохёолнууд ажалшадые тэмсэлдэ уряална. Тэрэнэй Америка тухай памфледүүдынь капиталистическэ байгуулалтые эрид шангаар шүүмжэлнэ, тэрэнэй повестьнууд ба рассказууд ажалшадые алдаршуулна. Горький болбол социализмын түлөө тэмсэгшын — хүдэлмэришэн-революционерэй образые нэн түрүүшынхеэ бии болгоо. «Эхэ» гэжэ тэрэнэй зохёоһон роман бүхы дэлхэйн түрүү хүдэлмэришэдэй стол дээрэ байдаг ном болонхой.

Горький Ленинэй ба Сталинай дүтын хани нүхэр байһан юм. Агуухэ ород нацын агуухэ хүбүүдэй нэрэнүүдэй тоодо А. М. Горькиин нэрые нүхэр Сталин нэрлээ һэн.

Мүнөө манай республикын предприятинууд, колхозууд ба эмхи зургаануудта ородой агуухэ уранзохёолшо А. М. Горькиин түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулагдаһан лекцинүүд ба хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэжэ байна.

Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекэ абонементнэ зал соогоо Алексей Максимовичын зохёолнуудай выставкэ эмхидхээ. Мүн уншалгынгаа зал соо ородой агуухэ уранзохёолшын ажабайдалые ба творческо ажал-ябуулгые харуулһан, уран гоёор зохёогдоһон фото ба плакадуудай монтаж үлгөө.

Мартын 29-дэ библиотекын уншалгын зал соо олон зоной хабаадалгатайгаар уншагшадай конференци үнгэргэгдэхэ.

Улан-Удын пионернүүдэй ордондо мартын 29-дэ А. М. Горькиин түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулагдаһан литературна утренник «Манай дуратай уранзохёолшо» гэһэн темээр үнгэргэгдэхэ.

Тэндэ хүүгэд «А. М. Горькиин ажабайдал ба творческо ажал-ябуулга» тухай элидхэл шагнаһанайнгаа удаа, тэрэнэй зохёолнуудые уран гоёор уншаха, зүжэг наада хараха байна.

Улан-Удын хүбүүдэй № 1 дунда һургуулиин литературна кружогойхид Горькиин түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулжа, һургуулиингаа улаан булан соо фото ба номуудай выставкэнүүдые эмхидхэбэ.

Мүн эндэ ахалагша классуудай һурагшадай вечер болоо. Вечер дээрээ «Пролетарска Агуухэ уранзохёолшо» гэһэн элидхэл һурагшад шагнаһан ба «На дне» гэжэ зүжэг хараһан байна.

Советско-хитад худалдаа наймаанай харилсаанууд тушаа

Хани барисаата харилсан ойлголсолгын оршон байдалда СССР-эй Дотоодын болон Гадаадын худалдаа наймаанай министерствын ба Хитадай Арадай Республикын Худалдаа наймаанай Делегациин хоорондо болоһон хэлсээнүүдэй ашаар, 1953 ондо СССР-эй ба КНР-гэй хоорондохи эд товарай эрьесэ тухай Протокол, Хитадай Арадай Республикада кредит олгохо тухай 1950 оной февралиин 14-нэй хэлсээн тушаа Протокол, мүн мүнөө хүдэлмэрилжэ байгаа электростанцинуудые үргэдхэхэ ба шэнэ электростанцинуудые бариха талаар Хитадта Советскэ Союзай туһаламжа үзүүлхэ тухай Хэлсээн һая баталагдаа.

Баталагдаһан Протоколнууд хадаа СССР-эй ба Хитадай хоорондо худалдаа наймаа саашадань үргэдхэхэ гэжэ хараална. Металлургическа, ашагта малтамалай, машина бүтээлгын, химическэ, энергетическэ ба промышленностиин бусад һалбаринуудта хэрэгтэй түхеэрэлгэ, мүн промышленностьда ба транспортда хэрэгтэй материалнууд, мүнөө үеын хүдөө ажахын машинанууд, үүлтэртэ мал, үрһэ ба хэдэн олон бусад товарнуудые Советскэ Союзһаа Хитад руу эльгээхэ болоно.

1953 ондо Хитад Советскэ Союзда үнгэтэ металлнууд, рис, ургамалай тоһон, тоһо үгэхэ ургамалнуудай үрһэ, мяха, тамхи, сай, фруктнууд, ноһо, джут, торго-сырец, торгон бүдүүд, арһа ба бусад товарнуудые үгэхэ юм.

Советскэ талаһаа—СССР-эй Дотоодын ба Гадаадын худалдаа наймаанай Министр А. И. Микоян, Хитадай талаһаа—Гүрэнэй Административна Соведэй дэргэдэхи Финансово-Экономическа Комитедэй Түрүүлэгшын Орлогшо ба Гадаадын худалдаа наймаанай Министр Цзиючжуан, Финансово-Экономическа Комитедэй Түрүүлэгшын Орлогшо Ли-фу-чунь Протоколнуудта ба Хэлсээндэ гараа табяа.

Дээрэ дурсагдаһан Хэлсээнүүдые баталха үедэ Хитадай талаһаа—Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй Административна Соведэй Премьер ба Гадаадын хэрэгүүдэй Министр Чжоу Энь-лай, Хитадай Арадай Республикаһаа СССР-тэ байгаа Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Чжан Вэнь-тянь, Хитадай Посольствын Худалдаа наймаанай Советник Ли Цянь, Хитадай Худалдаа наймаанай Делегациин состав ба Хитадай Посольствын сотрудингууд; советскэ талаһаа — СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо Я. А. Малик, СССР-эй Дотоодын ба Гадаадын худалдаа наймаанай Министрын Орлогшо П. Н. Кумыкин, СССР-һээ Хитадай Арадай Республикада байгаа Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол В. В. Кузнецов, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын, Дотоодын ба Гадаадын худалдаа наймаанай министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд байлсаба.

Советско-венгерскэ худалдаа наймаанай харилсаанууд тушаа

Хани барисаата харилсан ойлголсолгын оршон байдалда СССР-эй Дотоодын ба Гадаадын худалдаа наймаанай министерствын ба Венгерскэ худалдаа наймаанай делегациин хоорондо болоһон хэлсээнэй ашаар, 1953 ондо ССР Союзай ба Венгерскэ Арадай Республикын хоорондо эд товарнуудые харилсан абалсаха тухай Протокол энэ оной мартын 24-дэ баталагдаа.

1952 оной январиин 23-да баталагдаһан советско-венгерскэ удаан болзорой худалдаа наймаанай хэлсээнэй ёһоор 1953 ондо гэжэ тогтоогдоһон эд товарай эрьесын хэмжээнтэй ба 1952 онойхитой сасуулхада эд товарай эрьесые 1953 ондо нилээд ехэ болгохо гэжэ хоёр тала хэлсэбэ.

Советскэ Союз Венгерскэ Арадай Республикада металлургическа, ашагта малтамалай ба промышленностиин бусад һалбаринуудай хэрэглэхэ түхеэрэлгэ, хлопок, түмэрэй руда, кокс, хүдөө ажахын машинанууд ба Венгридэ хэрэгтэй бусад товарнуудые үгэхэ байна.

Венгри СССР-тэ далайн ба голой мүрэнэй суднануудые, үргэлжын транспортна түхеэрэлгэ промышленна зарим түхеэрэлгэ, локомобильнууд, паровозууд, үргэн хэрэглэлэй эд товарнууд ба бусад товарнуудые үгэхэ юм.

Советскэ талаһаа—СССР-эй Дотоодын ба Гадаадын худалдаа наймаанай Министр А. И. Микоян, Венгерскэ талаһаа — Гадаадын худалдаа наймаанай Министр А. Собек Протоколдо гар табиба.

ГРУЗИИН ҺУРАГШАДАЙ АМАРАЛТА

ТБИЛИСИ, мартын 24. (ТАСС). Грузиин һурагшад хабарайнгаа амаралтые хүхюунээр үнгэргэжэ байна.

Бериин нэрэмжэтэ Тбилисскэ пионернүүдэй Ордондо, Закавказска түмэр замай уранһайханай-хүмүүжүүлгын ба техническэ пропагандын Байшанда, республикын пионернүүдэй гушан байшангуудта, эдир технигүүдэй станцинуудта, эдир литераторнуудай, түүхэшэдэй, географуудай, мичуринецуудай конференцинүүд, утренникүүд, шатар-даамай мүрысөөнүүд үнгэргэгдэнэ. Хүн түрэлтэнэй агуухэ вождь нүхэр И. В. Сталинай ажабайдал ба ажал-ябуулгатай холбоотой түүхэтэ газарнуудаар һурагшад экскурси хэнэ.

Республикын томо томо шэнэ барилганууды һурагшад ошожо хараха нь. Мэдээжэ болоһон стахановецуудтай, гайхамшагта эрдэмтэдтэй уранзохёолшодтой ба артистнуудтай һурагшадай уулзалга профсоюзна клубуудта болохо байна.

МОДО БЭЛЭДХЭЛЭЙ ТЕМПЫЕ ЭРИД ХУРДАДХАХ[А]

МЭРГЭЖЭЛТЭЙ КАДРНУУДЫЕ ОЛООР БЭЛЭДХЭХЭ

«Бурмонголлес» трестын предприятинуудые кадрнуудаар хангадаг. «Главвостсиблесын» курсын база Улан-Удэдэ бии юм. Теэд, энэ база зорилгоёо тон хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Кадрнуудые бэлэдхэхэ үнгэрэгшэ жэлэйнгээ түсэбые 90 процент, кадрнуудай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ даалгабаря минц 17 процент дүүргэһэн байна.

Энэ байдал юун дээрэһээ болооб гэбэл, «Бурмонголлес» трестын болон леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэд кадрнуудые бэлэдхэхэ асуудалые тооногүй. Тиимэһээ мүнөө олохон леспромхозуудта шофернууд дутамаг байна. Зарим леспромхозуудай директорнууд плангаа Шулуутайн, Черемуховска болон бусад эрдэм багатай гү, али документгүй хүнүүдые курсада эльгээжэ, оһол назагай ябадал гаргаһан байгаа.

Кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ олон леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгагүйгөөр хандадаг дээрэһээ курсын хүдэлмэри ходо таһалдана. 1952 ондо 25 мастернуудые бэлэдхэхэ түсэбтэй байһан аад, минц 10 хүниие энэ мэргэжэлдэ һургаа.

Эдэ ехэ дутагдалнуудые дары усадхажа, үдэр бури ургажа байгаа ой модоной промышленностиие мэргэжэлтэй кадрнуудаар хангаха гээшэ леспромхоз бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй хойшолуулашагүй зорилго мүн.

К. Скворцов.

Хахад жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэбди

Черемуховска леспромхозой модошод Бурят-Монголой АССР-эй 30 жэлэй ойе стахановска ажалаараа угтаха гэжэ шиидэбэ.

Би Мангиитуй гэжэ модо бэлэдхэлэй участогта нүүдэл электростанциин механигай туһалагшаар хүдэлмэрилнэб. Минии хэхэ уялга юуб гэхэдэ, электрохюрөөнүүдые заһабарилдаг ба хюрөөгэй гэнжэнүүдые хурсадхадаг уялгатайб. Энэ уялгаяа би ямаршье һаадгүйгөөр дүүргэжэ, электрохюрөөшэдэй ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэдэ нилээд аша туһа үзүүлнэб. Манай электростанциин коллектив нормын ёһоор халаан соогоо 180 кубометр модо отолхын орондо 250 кубометр отолно. Электрохюрөөшэд Ждамаров, Антонов, А. Гладышев плангаа һайнаар ажаллана.

Манай бригада леспромхоз соогоо эрхим показатель туйлажа леспромхозой дирекциин ба парторганизациин дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байна.

И. Гладышев, Черемуховска леспромхозой нүүдэл электростанциин электромеханигай туһалагша.

"Бурмонголлес" трестдэ модо бэлэдхэлэй түсэбэй дүүргэлтын ябаса тухай 1953 оной мартын 20-ной

оперативна мэдээн

(процентээр)

Предприятинууд	Модо бэлэдхэл		Шэрэлгэ	
	сезоной эхинһээр	Арбан хоног соо	сезоной эхинһээр	Арбан хоног соо
1. Эрийскэ	105	196	101	97
2. Хандагатайн	96	130	88	140
3. Черемуховска	92	67	79	88
4. Курбын	89	108	82	85
5. Итанциин	83	112	77	92
6. Хориин	83	93	67	67
7. Хандагайн	82	124	62	56
8. Баруун-Тарбагатайн	78	85	69	56
9. Шулуутайн	76	102	84	109
10. Баргажанай	58	46	54	110
11. Байкальска	56	52	52	63
12. Сэлэнгын	32	42	34	60
Хамта	78	92	73	87

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийна группануудай хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө

Партийна группанууд горьтойхон ргэ дүүргэхэ уялгатай. Тэдэнэр рти ба правительствын шухала идхэбэринүүдые үргэн олон алша ниитын дунда тайлбарил а үгэхэ, үйлэдбэри дээрэ коммунистнуудтаа түрүү үүргэ дүүргүүл, түсэбтэ даалгабаряа дүүргэхын үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлрүүлхэ зэргэтэй.

Манай аймагай колхозуудай ма ехэ ехэ фермэнүүдтэ, тарянжалай бригадануудта партийна уппанууд эмхидхэгдэнхэй. «Коммунизм» колхозой малай фермэ д дээрэ партийна хоёр группа идхэгдэнхэй. Коммунист нүхэр юшеевэй хүтэлбэрилдэг партийна уппа муу бэшээр хүдэлмэрилнэ. э партийна группын суглаанууд а саг соогоо үнгэргэгдэжэ, фермэнь ажабайдалай шухала асуудалуд хододоо зүбшэн хэлсэгдэдэг. эшээлхэдэ, социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ тухай, малай алжэлгын ямараар үнгэргэгдэжэ йһан тухай, колхознигуудай дунда ябуулагдаха политическэ хүдэлэри тухай, коммунистнуудай түрүү ргэ тухай ба бусад асуудалнуур зүбшэн хэлсэһэн байна. Партпорг нүхэр Аюшеев агитаторудайнгаа хүдэлмэрине саг үргэлж ударидажа байдаг юм. он доторхи ба уласхоорондын йдал тухай агитаторнууд малшадта хододоо хөөрэжэ үгэдэг юм. ина, партиин XIX съездын материалнуудтай, нүхэр Сталинай нааһаа шүгшэһэнтэй дашарамдуу Москвада Улаан талмайда болһон шаналал-гашуудалай митинг рэ парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүдтэй, СР-эй Верховно Соведэй IV сессин шиидхэбэринүүдтэй тэдэнэр лшадые танилсуулна.

Малайнгаа тоо толгой улам шоруулхын, ашаг үгэлгыень бүри болгохын түлөө социалистическ мүрысөө эндэхи агитаторнууд шадай дунда үргэнөөр дэлгэлнэ. Тэдэнэр өөһэдөө дээшэлүүһэн уялгануудые абана. МТФ-е ша коммунист агитатор Сулов эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэ бөө 101 процент дүүргэхэ, хай үнеэн бүриһөө 1000 литр һааха, 350 толгой үхэрые шахатаргалуулха уялга абаа. Тэрэн һаалишад-коммунистнууд донова, Митапова гэгшэд мүн агитаторнуудаар хүдэлмэрилдэг.

Тэдэнэр 100 үнеэн бүриһөө 95 тугал абажа, бүрин бүтэнөөр тэнжээхэ, нютагай үүлтэрэй һаамхай үнеэн бүриһөө 1000 литр һү һааха социалистическэ уялга абаад, тэрэнээ мүнөө амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

Тус партийна группын бүхы ажал-ябуулгань малай үбэлжэлгые эрхим һайнаар үнгэргэжэ, түлнүүдые элүүр энхээр абажа түлжүүлхэ хэрэгтэ бүхы малшадаа элсүүлхэ ябадалда зорюулагдана.

Энэ партийна группын коммунистнууд үйлэдбэри дээрэ түрүү үүргэ дүүргэнэ. Коммунистка һаалишан Лубсан Галсанова түлиггүй байрада тугалнуудые түлжүүлхэ арга хэрэглэһэнэй ашаар нарай малаа нэгэшье хоролтогүйгөөр тэнжээжэ байна. Мүн нүхэр Гармаев хаража байһан малаа хоролтогүй, тобир тарганаар ондо оруулжа байха юм.

Энэ колхозой хониной-товарна фермэ дээрэ эмхидхэгдэһэн хоёрдохи партийна группань мүн лэ һайнаар хүдэлмэрилнэ. Тус фермэ 100 эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга абажа, хони үсхэбэрилхэ түсэбөө 105 процент дүүргэхэ уялга абанхай. Мүнөө ОТФ-гэй хүдэлмэрилэгшэд хонин һүрэгөө амжалтатайгаар ондо оруулжа, түлнүүдээ һайнаар абажа байна.

Эдэ партийна группанууд малшадай оруулһан үнэтэ дурадхалнуудые хаһа саг соонь дэмжэдэг, ажалай түрүү дүй дүршэлые дэлгэрүүлдэг байха юм.

Энэ жэшээ дээрэһээ харахада, колхозуудай ажахын харюусалгатай участогууд дээрэ эмхидхэгдэһэн партийна группанууд тон ехэ үүргэ дүүргэдэг гэжэ үшөө дахин тодорхойлогдоно.

Партиин айком болбол партийна группануудай үүргые дээшэлүүлхэ, даалгагдаһан хэрэгэйнь түлөө коммунист бүхэнэй харюусалгые улам ехэ болгохо хэрэгтэ саг үргэлжын анхарал хандуулдаг.

«Улаан Оронго» колхозой партийна эхин организаци партгруппануудаа һулаар хүтэлбэрилдэг байгаа. Энээн тухай асуудал партиин айкомой бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, тусгаар шиидхэбэри гаргагдаһан байха юм. Тэрээнһээ хойшо энэ колхозой партийна организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Очиров партийна группануудаа эли бодо һайнаар хүтэлбэрилдэг болоо. Партийна группануудай хэр зэргээр хүдэлмэрилдэг тухай асуудал партийна суглаанууд, партбюрогой заседанинууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг болоо. Тэрээнһээ уламжалан малажал дээрэхи партийна группанууд коммунистнуудайнгаа суглаануудые хаһа саг соонь үнгэргэжэ, фермынгээ ажабайдалай шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэдэг, хүдэлмэридэхи дутуу дундануудаа шүүмжэлэн элирхэйлжэ, тэдэнине усадхаха хэмжээнүүдые абадаг болоо. Тэрэшэлэн малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри мүнөө муу бэшээр ябуулагдана. Партиин XIX съездын материалнууд ба парти правительствын шухала шиидхэбэринүүд тухай хөөрэлдөөнүүд малшадай дунда хододоо үнгэргэгдэжэ, социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд саг соогоо гаргагдана.

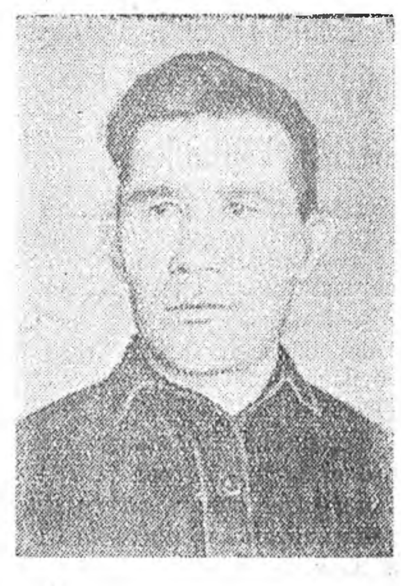
Гэхэ зуура, зарим партийна эхин организацинууд партийна группануудаа тодорхой һайнаар үшөө хүтэлбэрилнэгүй гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Жэшээлхэдэ, Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой үйлэдбэриин № 4 участок дээрэ эмхидхэгдэһэн партийна группа эндэхи малшадай дунда политическэ ямаршье хүдэлмэри хэнэгүй, социалистическэ мүрысөө ёһотойгоор эмхидхэнэгүй. Мүн тус колхозой малажалайнь фермэ дээрэ партийно-комсомольско группа эмхидхэжэ болохо байһан аад, эмхидхэгдээгүй байна.

КПСС-эй айкомой партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таһаг малажалай фермэнүүд дээрэ партийна группануудые эмхидхэхэ, тэдэнине тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ асуудалда анхаралаа ёһотойгоор үшөө хандуулнагүй. Партгруппоргнуудай семинарнууд болон зүблөөнүүдые партиин айком үнгэргэнэгүй.

Эдэ бүхы дутагдалнуудаа усадхахын түлөө зохихо хэмжээнүүд мүнөө абтажа байна.

Малажалай фермэнүүд дээрэ эмхидхэгдэһэн партийна группанууд малажалые саашадань хүгжөөн дэбжүүлхэ хэрэгтэ малшадые бүримүһэн элсүүлдэг, тэдэнэй дунда политико-хүмүүжүүлгын горьтойхон хүдэлмэри хэдэг байна. Тиин партийна группануудай үүргые дам саашадань дээшэлүүлхэ, партийна эхин организацинуудай зүгһөө тэдэнние саг үргэлжэ тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ гээшэ тон шухала.

Г. Одоев, КПСС-эй Иволгын айкомой секретарь.

Байкало-Кударын аймагай Дубининска загаһанай заводой модошо дархан Дмитрий Ефимович Крапивин загаһа дабһалха бочконуудые хэхэдээ үдэр бүриингөө нормые 150—160 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Нүхэр Крапивин.

А. Мантаевай фото.

Үбгэн колхознигой эршэтэ ажал

Курумканай аймагай Дэрээнэй сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой 67 наһатай колхозник Радна Аюшеев колхозойнгоо ажалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Үнгэрэгшэ жэлдэ үбгэн Радна луговодоор хүдэлмэрилхэ зуураа, дунда зэргээр гектар бүриин 50 центнер үбһэ ургуулһан байна. Нүхэр Аюшеев түйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарангүй, энэ жэлдэ бүри үндэр ургаса ургуулхын түлөө тэмсэжэ байна. Мүнөө тэрэ даажа абаһан 100 гектар сабшалан дээрэ тошон халяажа тогтооһон, 125 тэргэ наг шэбхэ гаргаһан байна.

Нүхэр Аюшеев парти ба правительствын хандалгада харюу болгон социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, энэ жэлдэ даажа абаһан талмай дээрэһээ дунда жэшээгээр 60 центнер үбһэ ургуулха уялга абаба.

Б. Будаев.

Сезонно түсэбөө үлүүлнэ

Байкало-кударынхидай патриотическа үүсхэлые дэмжэхэ зуураа, Калининай нэрэмжэтэ эвенкийскэ колхозой ангуушад (Хойто-Байгал) ангай арһа тушааха түсэбөө Сталинска Конституциин үдэр болотор дүүргэхэ уялга абаһан юм.

Мүнөө тэдэнэр I кварталайнгаа түсэбые болзорһоонь 25 хоног урид 120,2 процент дүүргэөд, II кварталай түсэбөөр хүдэлмэрилжэ байна.

Тус колхозой түрүү ангуушад М. А. Агдыреев ангай арһа тушааха сезонно түсэбөө 3 дахин, М. С. Агдыреев, И. Т. Танкиупьев, И. А. Кузнецов гэгшэд 2 дахин үлүүлэн дүүргэнхэй. Эдэ ангуушад Эсэгэ оронойнгоо хүсые улам арьбадхалсахын тулада бүри һайнаар хүдэлмэрилхэбди гэжэ мэдүүлнэ.

И. Решетников.

Тарилгада бэлэдхэлэй шиидхэхы үдэрнүүд ерэбэ

„Саг эртэ“ гэһээр...

Хабарай тарилгада түгэс һайнаар бэлэдхэжэ, тэрээнине агротехническэ болзор соонь, эрхим шанартайгаар үнгэргэлгэһөө хүдөө ажахын культурануудай үндэр баян ургаса хуряаха ябадал дулдыдадаг байна.

Гэбэшье, Яруунын аймагай олонхи колхозууд, тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэд энээнине һайса мэдэжэ байбашье, хабарай тарилгада тон хангалтагүйгөөр бэлэдхэжэ байна. Жэшээнь, аймагай бүхы колхозууд хааһан үрһэ хүрэнгээ нэгэ дахин лэ сэбэрлээд, хоёрдохи сэбэрлэлгэ эмхидхээгүй, тиигэжэ үрһэ хүрэнгээ тарилгын кондицида хүсэд хүргөөгүй юм. Молотовой, Карл Марксын, Коминтернын, Ленинэй нэрэмжэтэ, «Коммунизм» ба «Путь социализма» колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Банзарон, Гомбоев, Ширапов, Подшивалов, Жалсанов ба Цыбиков гэгшэд үрһэ хүрэнгээ хүсэд хаажа, тэрэнээ тарилгын кондицида хүргэхын түлөө анхаралаа хүсэд хандуулнагүй.

Хабарай тарилгада бэлэдхэлые илангаяа «Путь социализма» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Ц. Цыбиков, тарянажалай бригадын бригадир нүхэр Д. Дамбаев) ехээр унжагайруулна. Тус колхоз 1269 центнер үрһэ хаахын орондо 955,00 центнер хаагаа. Теэд энэ хааһан үрһэеэ хүсэд һайнаар сэбэрлэжэ, тарилгын кондицида бултыень хүргөөгүй. Энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд агротехническэ хэмжээ ябуулгануудай удхашанарые сэгнэдэггүй дээрэһээ тэрээнине үнгэргөөгүй байна. Жэшээлхэдэ, нэгэшье гектар газарта саһа тогтоогоогүй, таряалангай поли дээрэ 2400 тонно наг шэбхэ тараахын орондо оройдоо 10 тонно гарганхай, 30 центнер үнэһэ суглуулха байһан аад, 2 центнер суглууланхай. Мүн хартаабхын 221 центнер үрһэ хааха түсэбтэй байһан аад, миил 25 центнер хаагаа. Энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд хабарай тарилгада урда жэлнүүдтэшье муугаар бэлэдхэжэ, тэрээнине муу шанартайгаар үнгэргэдэг ба агротехническэ наукын заабарине ажал хүдэлмэридөө һургаал хүтэлбэри болгодоггүй байгаа, тиимэһээ жэлһээ жэлдэ тон бага ургаса хуряадаг байна.

Тиихэдэ хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ машина зэбсэгүүдые заһабарилга аймагай колхозуудта тон удаанаар ябуулагдана. Жэшээлхэдэ, Сосново-Озерскын сомоной Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Б. М. Цыдыпов) һүүлэй мэдээгээр 45 морин плугһаа 20-ень, 11 морин сеялкэһээ 4-ень, 25 морин борнойһоо 21-ень заһабарилһан байха юм. Мүн тус сомоной «Улаан туяа» колхозой машина зэбсэг заһабарилгые ехээр удааруулна.

Аймаг дотор колхознигуудай агротехническэ һуралсал зүндөө орхигдошонхой. Үнгэрэгшэ оной намарһаа эхилжэ, Ворошиловай, Кировэй, Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудта эмхидхэгдэһэн агротехническэ курсануудта занятинуудынь яһала һайнаар үнгэргэгдэжэ байһан аад, мүнөө заримдаа таһалдадаг болошоо. Аймагай хүдөө ажахын таһагай ахалагша агроном нүхэр А. Симонова, агроном-пропагандистка нүхэр Демина энээнине мэдэжэ байбашье, анхаралаа хандуулжа, зохихо хэмжээ абанагүй.

Хабарай тарилга ойротоо. Тиигэбэшье, аймагай колхозуудта тарилгада бэлэдхэлэй дутуу дундануд усадхагданагүй, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд «саг эртэ» гээд, һанаа амархан зангаараа һуужа, хүдөө ажахын энэ шухала хүдэлмэридэ хүсэд һайн бэлэдхэлгүйгөөр дээрээ ортохоёо байна. Иимэ байдалые мэдэжэ байбашье, аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд тэрээнине анхаралдаа абанагүй. Хабарай тарилгын бэлэдхэлые түргэдхэхын зорилгоор партиин айком, аймгүйсэдком ба тэрэнэй хүдөө ажахын таһаг зохихо хэмжээ абаха ёһотой.

Ц. Дандаров.

Хэлсэһэнээ хэрэг дээрэнь бэелүүлнэгүй

Манай Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной колхозууд байкало-кударынхидай уряае халуунаар дэмжээ һэн. Тэрэ тоодо Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд энэ уряаень дэмжэхэ зуураа, хабарайнгаа тарилгада эрхимээр бэлэдхэхэ уялга абаһан байгаа. Теэд тэдэнэр үгээ үнэн хэрэг дээрэнь хэр зэргэ дүүргээ юм гэбэл, харин тиимэшье бэшэ байшоо. Үрһэ, хүрэнгээ февралиин 23 болотор сэбэрлэжэ дүүргэхэ гэһэн аад, тарянажалай хоёрдохи бригада нэгэшье центнер үрһэ сэбэрлээгүй, тэрэнь намар зерноп ультаар сэбэрлэгдэһэнһээ хойшо мүнөө хүрэтэр суургатай зандаа амбар соогоо хэбтэнэ. Хонхолойн МТС-һээ үрһэ сэбэрлэлгэ дээрэ ажаллахаар ерэһэн трактор хүсэд ашаглагдаагүй. Мүн үнэһэн, шубуунай аргал суглуулагданагүй. Хүдөө ажахын олон машинанууд поли дээгүүр хэбтэнэ, нэгэшье плуг, борной, сеялкэ заһагдаагүй. Тракторнуудта найдаха ябадал нёдондонһоо хойшо эндэ үзэгдэнэ. Гадна, тракторнстнуудай байха вагончигууд түхеэрэгдээгүй зандаа.

Полевой хүдэлмэри зарим газарта эхилжэ байна. Теэд тус колхоз полевой хүдэлмэридэ дээрээ ортохоо байна.

Д. Дашидоржиев.

Партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай семинар

КПСС-эй Бичурын айком партий эхин организацинуудай секретарьнуудай 2 үдэрэй семинар һаяүнгэргэбэ.

«Гүйсэдхэлые эмхидхэхэ ба шалта партийна эмхидхэлэй хүдэлмэриин гол шухала зүйлынь мүн», «Кадрнуудые шэлэн олохо, хубаарилан табиха ба хүмүүжүүлхэ ябадал парторганизациин хүдэлмэриин шухала хубинь мүн» гэһэн ба бусад темэнүүдээр семинарта хабаадагшад лекцинүүдые шагнаа.

Москвада болоһон шаналал-гашуудалай митинг дээрэ нүхэд Маленковой, Бериин ба Молотовой хэлэһэн үгэнүүдые, СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин материалнуудые арад зондо хайшан гэжэ тайлбарилан ойлгуулха тухай заабари мүн тэдэнэртэ үгтэһэн байна.

М. Фалилеев.

ҮЙЛЭДБЭРИЛГЫН ХҮСЭНҮҮДЭЙ ШЭНЖЭДЭ ҮЙЛЭДБЭРИДЭХИ ХАРИЛСААНУУДАЙ ЗААБОЛ ТААРУУ БАЙХА ХУУЛИ ЁҺОН ТУХАЙ НҮХЭР СТАЛИНАЙ ҺУРГААЛ*)

Үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэлгэдэ социализм сүлөө олгожо үгөө

Социализмын үедэ үйлэдбэрил хүсэнүүдэй шэнжэдэнь үйлэдридэхи харилсаануудай заабол руу байха хуули ёһоной нүлөөые нүхэр Сталин «СССР-тэхи иализмын экономическа проблеүд» гэжэ классическа зохёол оо харуулһан байна.

Энэ хуули ёһондо түшэглэн, ма оронои хүдэлмэришэн анги алша таряашадтай хамтадаа —Сталинай партиин хүтэлээр ябажа, буржуазна үйлэдбэдэхи харилсаануудые усадхаад, лэдбэридэхи шэнэ түхэлэй харилнуудые — социалистическэ харилсаануудые бии болгоо. Ма оронои хүдэлмэришэн анатаряашад хоёрой бата ба бэришэгүй союз хадаа «обтивын хуушанай хүсэнүүдые Сосэ засагай бута сохижо амжа ябадалай, мүн үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй шэнжэдэ үйлэдбэридэхарилсаануудай заабол тааруу байха экономическа хуули ёһоной найда бүрин сүлөө олоһон ябалай ушар шалтагаан мүн бо» гэжэ нүхэр Сталин заана дэхи нюур).

Манай орон доторхи агууехэ хүсэтэ хубилалтануудые Советскэ засаг хайшан гээд амжалтатайгаар бэелүүлээб гэхэдэ, экономическа шан хуули ёһонуудые «болоуһэ», шэнэ хуули ёһонуудые «бии болгоо» бэшэ, харин үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй шэнжэдэ үйлэдбэридэхи харилсаануудай заабол тааруу байха объективнэ хуули ёһондо түшэглэһэн, тэрэнине шадамараар хэрэглэһэн байна. Советскэ засаг үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдые хамтадхажа, тэдэнине бүхы арадай баялиг зөөри болгожо, мүлжэлтын системые үгы хэһэн, социалистическэ формотой ажахы байгуулһан байха юм.

Үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй шэнжэдэ үйлэдбэридэхи харилсаануудай заабол тааруу байха хуули ёһоной эрилтэнүүдэй үндэһөөр, хүдөө ажахымнай коллективизацилагдаа.

Улам ургажа байгаа городуудай, социалистическэ индустриин эрилтэнүүдһээ хүдөө ажахын гээгдэлынь социалистическэ индустриализациин үедэ элирүүлэгдээ һэн. Социалистическэ байгуулалтые хоёр янзын үндэһэ һуури дээрэ — нэгэн талаһаа эгээн томо ба нэгэдхэгдэмэл социалистическэ индустриин, нүгөө талаһаа үргэдэн хүгжэдэг үйлэдбэрилгэ хангажа шадахагүй тон бутархай ба гээгдэнги жэжэтоварна таряашадай ажахын үндэһэ һуури дээрэ удаан саг соо эрхилжэ болохогүй гэжэ нүхэр Сталин харуулаа. Мүнөө сагай машината техникэ хэрэглэлгын үндэһөөр хамтадхагдаһан томо хүдөө ажахын үйлэдбэри байгуулха хэрэг экономическа талаараа тон шухала болоһон байгаа. Энэ ушарые нүхэр Сталин элирүүлэн харуулаад, хүдөө ажахыгаа коллективизацилха агууехэ түүхэтэ зорилго шиидхэлгэдэ партиие, бүхы советскэ арадые элсүүлэн жагсааһан байна.

Үргэлжын коллективизациин политика, анги болохо кулагуудые үндэһөөрнь усадхаха политика бэелүүлжэ орохо бүхы арга нүхэсэлнүүдые манай парти 1929 оной эсэс тээшэ хангаһан юм. Тус политикые бэелүүлгэ тон ехэ революционно эрьелтэ хангаа, хуушанай байдалһаа шэнэ ёһоной байдалда обществын шууд дамжан орохо ябадал хангаа. Энэ революциин онсо өөрэ зүйлынь юуб гэхэдэ, дээрэһээ гүрэнэй засагай үүсхэлээр, дороһоо олон миллион таряашадай сэхэ дэмжэлгээр хэгдэһэн байгаа. Тиимэһээ, хүдөө ажахын үйлэдбэридэхи шэнэ харилсаануудай илалтань хүдөө ажахыдаа социалистическэ база байгуулха арга Советскэ засагта олгоо.

Социалистическэ аргаар үйлэдбэреэ эрхилдэг болоһон ябадал манай орон доторхи үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй түүхэдэ урдань үзэгдөөгүй ехэ ургалта хангаа.

«Табанжэлнүүдэй туршада манай советскэ промышленностиин үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэһэн асари ехэ хүгжэлтые хэншье буруушаажа шадахагүй. Зүгөөр үйлэдбэридэхи хуушан, капиталистическэ харилсаануудые 1917 оной октябрьда үйлэдбэридэхи шэнэ, социалистическэ харилсаануудаар һэлгээгүй һаамнай, тиимэ хүгжэлтэ болохогүй байгаа. Манай ороной үйлэдбэридэхи, экономическа харилсаануудта нимэ эрид хубилалта хэгдээгүй һаань, үйлэдбэрилгын хүсэнүүд мүнөө капиталистическэ оронуудта байһан байдалдал адляар, мүн манайда баһал дэмы саг бараха ушартай болохо һэн.

Һүүлшын 20—25 жэл соо манай хүдөө ажахын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэһэн асари ехэ хүгжэлтые хэншье буруушаажа шадахагүй. Зүгөөр гушаад оной үеэр деревниин үйлэдбэридэхи хуушан капиталистическэ харилсаануудые үйлэдбэридэхи шэнэ, коллективистическэ харилсаануудаар һэлгээгүй һаамнай, тиимэ хүгжэлтэ болохогүй байгаа. Үйлэдбэриин нимэ эрид хубилалта хэгдээгүй һаань, манай хүдөө ажахын үйлэдбэрилгын хүсэнүүд, мүнөө капиталистическэ оронуудта байһан байдалдал адляар, баһал дэмы саг бараха ушартай болохо һэн» гэжэ нүхэр Сталин заана (74—75-дахи нюурнууд).

Социализмын үеын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй шэнжэдэ үйлэдбэридэхи харилсаануудай гүйсэд тааралгань капитализмын эрхэбайдалдахи зарим үе соо байһан хүсэд таарлдалгаһаа шанарайнгаа талаар ондоо юм.

Социализмын үедэ мүлжэгшэд ба мүлжэгдэгшэд гэжэ байдаггүй. Бүтээгдэһэн продуктнууд хэһэн ажалай зэргээр хубаагдадаг. Үйлэдбэридэхи хүнүүдэй хоорондын харилсаанууд хадаа мүлжэлгэһөө сүлөөрһэн хүдэлмэрилэгшэдэй хани нүхэрэй ёһоор харилсалгын ба социалистическэ ёһоор харилсан туһалалсалгын харилсаанууд мүн гэжэ тодорхойлогдон тайлбарилагдана. Социализмын экономикань капитализмын экономикоһоо ондоогоор, обществын аша туһада зорюулагдажа, түрүү наука болон техникын база дээрэ хүгжэнэ. Социализмын үеын үйлэдбэридэхи харилсаанууд үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй байдалда бүрин таарлдана, яахадааб гэхэдэ, үйлэдбэриин процессэй ниитын шэнжэнь үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдтэхи ниитын үмсөөр тодорхойлогдоно.

Социалистическэ байгуулалтын тон булюу байдагынь нүхэр Сталинай шэнжэлжэ олоһоной ба найруулһанай үндэһөөр, социализмын экономическа гол хуули ёһон соо эли тодоор дэлгэн харуулагдана.

«Социализмын экономическа гол хуули ёһоной гол шухала шэнжэнүүд ба эрилтэнүүдые нимэрхүүгээр найруулжа болохо гэбэл: эрхим дээдэ техникын база дээрэ социалистическэ үйлэдбэрилгые таһалгаряагүй ургуулха, нарижуулан һайжаруулха зэргээр бүхы обществын саг үргэлжэ ехэ болодог материальна, культурна эрилтэнүүдые эгээн ехээр хангаха ябадал болоно» гэжэ нүхэр Сталин һургана (49-дэхи нюур).

Социалистическэ үйлэдбэрилгын гол шухала зорилгонь—бүхы обществын саг үргэлжэ ургажа байгаа материальна ба культурна эрилтэнүүдые эгээн ехээр хангаха ябадал болоно. Харин мүнөө сагай капиталистическэ үйлэдбэрилгын гол зорилгонь — арад олониитые убайгүйгөөр мүлжэхэ ба тонохо мэтээр хэтэрхэй ехэ ашаг олзо оложо байха ябалал болоно.

Социализмын үеын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй шэнжэдэ социалистическэ үйлэдбэридэхи харилсаануудай гүйсэд тааруу байлгые абсолютна шэнгеэр ойлгожо болохогүй гэжэ нүхэр Сталин харуулаа. Үйлэдбэриин үлэмжэ революционно зүйлынь болоһон үйлэдбэрилгын хүсэнүүд социализмын эрхэбайдалдашье үйлэдбэридэхи харилсаануудые түрүүлжэ ябадаг, харин үйлэдбэридэхи харилсаануудай хүгжэлтэнь үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэлтэһөө гээгдэнэ, гээгдэхэшье байха. Үйлэдбэридэхи харилсаанууд нэгэ хэдэн сагай үнгэрхэдэ, «үйлэдбэридэхи харилсаануудые үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй ургалтада тааруулха зэргээр» (82-дохи нюур) үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй шэнжэдэ тааруугаар ондоо болодог юм.

Тиимэ болохолоороо, «гүйсэд таарлдалгань» социалистическэ обществын үйлэдбэридэхи харилсаануудай ба үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хоорондын зүришэлдөөе болюулдаг гэжэ һанаа һаа, буруу болохо гээшэ. Зүришэлдөөнүүд бии; бии байхань дамжаггүй гэжэ нүхэр Сталин һургана.

Капитализмын эрхэбайдалда үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэлгэһөө үйлэдбэридэхи харилсаанууд гээгдэхэдээ, тэдэнэй хоорондын зүришэлдөөндэ, конфликтнуудта зайлашагүй хүргэдэг юм. Харин социализмын үеын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй ургалтаһаа үйлэдбэридэхи харилсаануудай гээгдэлгэнь тэдэнине тад эсэргүү зүйлнүүд болгожо шадахагүй. Социалистическэ обществын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй, үйлэдбэридэхи харилсаануудай хоорондо гараһан зүрилдөөнүүд зайлуулагдажа шадатдаха ба амжалтатайгаар зайсуулагдадаг байна.

«Хүтэлбэрилхы органуудай зүгһөө зүб политика ябуулаад байбал, эдэ зүрилдөөнүүд тад ондоо зүйлнүүд болохогүй, обществын үйлэдбэридэхи харилсаануудай ба үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хоорондо конфликт гарахагүй юм. Хэрбээ нүхэр Ярошенкын дурадхагшадал адли буруу политика ябуулха болоо һаамнай, ондоо байха байгаа: конфликт заатагүй болохо, тиин үйлэдбэридэхи манай харилсаанууд үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй саашанхи хүгжэлтые тон ехээр һаатуулжа болохо һэн» гэжэ нүхэр Сталин заана (81—82-дохи нюурнууд).

Үйлэдбэридэхи гээгдэһэн харилсаануудые үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй шэнжэдэ хаһа саг соонь тааруу болгохо арга боломжо советскэ обществодо бии. Энээнине хэжэ шадагдаха. Яахадааб гэхэдэ, энэ хэрэгтэ эсэргүүсэлтэ эмхидхэжэ болохоор, хосорон һалажа байһан ангинууд тус общество дотор үгы.

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта).

*) Түгэсхэл. Эхининь мартын 27-ной ерто.

А. М. Горькиин түрэһөөр 85 жэлэй ой тэмдэглэнэ

ПРАГА, мартын 25. (ТАСС). Чехословацка арад агууехэ советскэ уранзохёолшо Алексей Максимович Горькиин түрэһөөр 85 жэлэй ой тэмдэглэнэ. «Свет Совету» гэжэ издательство А. М. Горький тухай статьянуудай сборник хэблэн гаргаа. Чехословацка наукануудай академиин президент Зденек Неедлы нэгэнэй «Манай Максим Горький» гэһэн статьягаар сборник нээгдэбэ. Агууехэ уранзохёолшодо зорюулан Юлиус Фучигай, Станислав Нейманэй, Мария Майеровагай бэшэһэн статьянууд сборнигто толилогдобо.

А. М. Горькиин зохёолнуудые бүхы Чехословацка арад уншана. Оронэй бүхы издательствонууд һүүлэй жэлнүүдтэ тэрэнэй зохёолнуудые чешскэ, словацка, ород ба венгер хэлэнүүд дээрэ олон тиражаар хэблэн гаргаа.

Һүүлэй жэлнүүдтэ «Эхэ» гэжэ роман гансахан чешскэ хэлэн дээрэ юһэ дахин хэблэгдээ. «Артамоновтоной хэрэг» гэжэ роман 1949, 1950 ба 1951 онуудта хэблэгдэбэ. «Клим Самгинай ажабайдал» гэжэ роман хэдэн дахин хэблэгдээ.

«В. И. Ленин» гэжэ А. М. Горькиин дурдалгын зохёолнууд ба Америка тухай тэрэнэй очеркнууд тусхай номууд болгогдон хэблэгдэбэ.

А. М. Горькиин пьесэнүүд чешскэ, словацка театрнуудай репертуарта ехэ һуури эзэлнэ.

А. М. Горькиин ажабайдалда, творческо замда зорюулагдаһан выставкэнүүд Чехословакиин библиотекэнүүд болон клубуудта эмхидхэгдэбэ.

СОФИ, мартын 26. (ТАСС). Болгарска ажалшадай инаг уранзохёолшо, социалистическэ реализмын үндэһэ һуури табигша Алексей Максимович Горькиин түрэһөөр 85 жэлэй ойе болгарска олониитэ баяртайгаар тэмдэглэжэ байна.

Үсэгэлдэр культурын ажал-ябуулагшадай клуб ба Болгариин театральна хүдэлмэрилэгшэдэй союз А. М. Горькиин түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулагдаһан вечер эмхидхэбэ. Уранзохёолшод, артистнууд, уранзураашад, студентнүүд, столицын предприятинуудай болон эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд, албахаагшад вечер дээрэ байлсаба. Уранзохёолшо Стефан Каракостов «Максим Горький ба манай театр» гэһэн элидхэл хэбэ. Крыстю Сарафовай нэрэмжэтэ арадай драмын театрын артистнууд ба гүрэнэй театральна дээдэ училищиин студентнүүд А. М. Горькиин пьесэнүүдһээ отрывогуудые наадаба.

Болгарска коммунистическэ партиин издательство пролетарска агууехэ уранзохёолшын түрэһөөр 85 жэлэй ойн гайхамшагта үдэртэй дашарамдуулан, М. Горькиин зохёолнуудай суглуулбариин 26-дахи том хэблэн гаргаа.

Германска Демократическа Республикын Арадай палатын ба газар нютагуудай палатын бүхы фракцинуудай хамтын хандалга

БЕРЛИН. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын Арадай палатын ба газар нютагуудай палатын фракцинууд немецкэ арадта хандаһан хамтын хандалга баталан абаа гэжэ мэдээсэгдэһэн байгаа.

Боннско ба парижска договорнуудые ратификацилгатай дашарамдуулан, манай арадта тон хүндэ ба аюултай байдал тохёолдобо гэжэ хандалга соонь хэлэгдэнэ. Боннско бундестагай ратифицировалһэн договорнууд Германиин хубааралгые ехэдхэнэ, тэдэнэр немецкэ арадай амгалан национальна интересүүдтэ эсэргүү хэгдэһэн гэмтэ хэрэг, Европодохи эб найрамдалда шангаар добтолго болоно.

Эдэ сэрэгэй договорнуудые аденауэровскэ правительствын ба тэрэнэй үгэ дууламгай боннско бундестагай олонхидой ратификацилга хадаа гүрэнэй переворот хэһэн ябадал болоно. Энэ ратификацилга немецкэ арадай дура хүсэлдэ зүришэнэ, национальна өөрыгөө тодорхойлхо эрхэдэнь добтолно, конституцие ба уласхоорондын эрхые эбдэнэ, эб найрамдалай, демократиин ба бэеэ дааһан байдалай условидо немецкэ арадай национальна нэгэдэл ба ажабайдалые хангагша эбэй договор баталха немецкэ арадай эрхэ тухай союзнигуудай ялтинска ба потсдамска хэлсээнүүдые эбдэнэ.

Эдэ договорнууд амгалан байдал бэшэ, харин аюул асарна, тэдэнэр эб найрамдал бэшэ, харин дай асарна...

Германска Демократическа Республикын Арадай палата ба газар нютагуудай палата өөһэдынгөө дурадхалнуудые урдынхидал адляар мүнөөшье баримтална, тэдэнэй зорилгонь юуб гэбэл:

Единэ, бэеэ даанхай, демократическа гүрэн болохо арга боломжые Германида үгэгшэ эбэй договор түргэнөөр баталха тухай ниитэгерманска хэлсээ хэхэ;

Эзэмдэгшэ бүхы сэрэгүүдые гаргаха;

Бүхы Германи дотор сүлөөтэ, демократическа, нюуса ба сэхэ һунгалта хэжэ, ниитэгерманска правительствые бии болгохо.

Германиин нэгэдэл һэргээхэ ба эб найрамдал сахиха ябадал нэн түрүүн немецкэ арадай өөрынь хэрэг мүн.

Немецкэ патриодуудай хамтын тэмсэл немецкэ арадай зүб хэрэгэй илалтада хүргэхэ байна.

Итальянска арад Пальмиро Тольяттиин 60 наһанай ой тэмдэглэнэ

РИМ, мартын 26. (ТАСС). Мүнөөдэр Итальянска Коммунистическэ парти ба демократическа организацинууд Пальмиро Тольяттиин 60 наһанай ой тэмдэглэжэ байна. «Унита» газетэ Итальянска компартиин Центральна Комитедэй ба Центральна хиналтын комиссиин амаршалгын бэшэгые эли газартаа толилбо. КПСС-эй ЦК-гэй амаршалгын телеграмманууд, мүн итальянска демократическа олон организацинуудай, тусгаарлабал, Итальянска социалистическэ партиин, ажалай Бүгэдэниитын итальянска конфедерациин ба бусад организацинуудай телеграммануудые газетэ тэрэшэлэн толилбо.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй сессидэ бэлэдхэнэ

БУДАПЕШТ, мартын 26. (ТАСС). Апрелиин 10-най үдэр Будапештдэ эхилхэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй сессидэ хабаадаха хүндэтэ айлшадые венгерскэ арад баяртайгаар хүлеэжэ байна. Энэ гайхамшагта событида зорюулагдаһан редакционно статья соогоо «Сабад Неп» газетэ иигэжэ бэшэнэ:

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй сесси апрелиин 10-да Венгриин столицада эхилхэнь гэһэн мэдээн венгерскэ арадые, Венгриин эб найрамдалай тала баригшадые ехээр баясуулаа. Бүхэдэлхэйн асари ехэ хүдэлөөнэй хүтэлбэрилхы орган болбол Будапештые өөрынгөө зүблөө хэхэ газар болгон шэлэһэн байна.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүд эб найрамдалай түлөө бүхэдэлхэйн тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябана. Эб найрамдал хамгаалха арадуудай бүгэдэниитын тэмсэлые харюусалгатайгаар хүтэлбэрилхэ гэжэ арадуудай даалгаһан хүнүүд Англиһаа, Африкаһаа, Францһаа, Советскэ Союзһаа, Хитадһаа—бүмбэрсэг дэлхэйн заха хизаар бүриһөө манайда ерэхэ байна. Эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэ арадуудай агуу ехэ бүлын гэшүүн—Венгриин арад эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй ерэлтые ахадүүгэй халуун дура инаглалаар хүлеэнэ.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, мартын 26. (ТАСС). Үнгэрһэн үдэр Корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай һайн дуратанай соединенинүүд Чхолвоньһоо баруугаар, Санихобанай райондо, американо-английска интервентнүүдтэ эсэргүү хамгаалтын шанга байлдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Мүнөөдэр Арадай армиин зениткэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай хоёр самолёт унагаагаа.

Американска дайшад Корейдэ сэрэгэй пленэйхидые зобооно

НЬЮ-ЙОРК, мартын 26. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентствын пусанска корреспондентын мэдээсэлһээ харахада, мартын 23 ба 24-дэ американска сэрэгүүд Кочжедо, Понгам ба Йончходо аралнууд дээрэхи сэрэгэй пленэйхидэй лагерьнууд соо болоһон үймөө дараба, тиихэдээ хорото зүйлнүүдые ба буу зэбсэгүүдые хэрэглэһэн байна. Американска командованиин мэдээсэһэнэй ёһоор, сэрэгэй гурбан пленэйхид шархатаа. Мянгаад хүн нюдэ уһатуулагша ба бөөлжүүлэгшэ хорото зүйлнүүдэй «нүлөөндэ» дайрагдаба.

Аденауэрэй ба Риджуэйн хэлсээн

БЕРЛИН, мартын 26. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Хойто-атлантическа союзай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй верховно главнокомандалагша генерал Риджуэй һая инспекци хэжэ Баруун Германяар ябаха зуураа, боннско канцлер Аденауэртэй хөөрэлдэбэ. Баруун Германиин сэрэгэй министр Бланкын сэрэгэй советнигүүд болоһон, гитлеровскэ армиин урдын полковнигууд Бонин ба Кильманзег гэгшэд хөөрэлдөөндэ хабаадалсаба.

Бирмэдэхи гоминдановска бандануудта эсэргүү байлдаанууд хэгдэнэ

ЛОНДОН, мартын 25. (ТАСС). Бирмын сэрэгэй министерствын коммюнике баримталан Рейтер агентствын рангунска корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Бирмын территори дээрэ байгаа чанкайшистска бандануудта эсэргүү ехэ добтолго мартын эхеэр хэжэ эхилһэн бирманскэ сэрэгүүд Салуэн мүрэнэй дунда талые бүрин сүлөөлөө.

Кеси-Мансамһаа добтолхо зуураа, бирманскэ сэрэгүүд 200 гаран километр ябажа, Монг-Хсу княжествые чанкайшистнуудһаа сүлөөлжэ, Салуэн мүрэнэй баруун эрьедэ хүрэбэ.

Улан-Удын шэгнүүр заһабарилгын заводой стахановец слесарь-строгаль... В. М. Астраханцев үдэрэйнгөө даалгабаринуудые хододоо 170—180 про... дүүргэдэг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой ширпотребэй цехын начальник, Пригороднэ рай... Соведэй депутат И. И. Бородин (баруун гарһаа) стахановец Астраханцевай ... дэлмэриие шалгажа байна.

А. Мантаевай фото.

Ангай арһа бэлэдхэхэ сезонно түсэбөө дүүргэбэ

Закаменай аймагай түрүү колхозууд ангай арһа бэлэдхэхэ хэрэгтэ бодото анхарал хандуулан ангуушадые олоор гаргажа, тэдэниие һайн мори унаагаар хангана. Энээнэй ашаар эдэ колхозууд ангай арһа бэлэдхэхэ сезонно түсэбөө болзорһоо урид холо үлүүлэн дүүргээ.

Жэшээлхэдэ, Мыло-Бортын сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр И. Доржиев) 6900 түхэригтэ ангай арһа бэлэдхэхэ байһанаа 34371 түхэригтэ бэлэдхэжэ, сезонно түсэбөө 671 процент дүүргээ. Санагын сомоной «Коммунизм» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр С. Санжитов) 5835 түхэригтэ ангай арһа бэлэдхэхын орондо 12354 түхэригтэ бэлэдхэжэ, се... даалгабаряа холо үлүүлэн дүү...

Мыло-Бортын сомоной Вор... ловай нэрэмжэтэ колхозой а... шан Шагжи Сосоров 700 ... 4 булга, 2 үнэгэ гэхэ мэтэ ангу... барижа, хамта 5000 түхэригтэ ... гай арһа тушаагаа, ангууш... хоорондо дэлгэрһэн социали... ческэ мүрысөөндэ түрүүлжэ я... Иимэнүүд түрүү ангуушад а... гай колхозуудта олон.

Энээнэй ашаар «Живсырь... аймагай конторо ангай арһа ... лэдхэхэ сезонно түсэбөө болзо... урид 266 процент дүүргэбэ. ... конторо түрүү ангуушадые мү... шагнажа, тэдэниие урмашуулна...

Д. Доржи...

Түрүү сельпо

1952 онло Иволгын аймагай худалдаа наймаанай организацинуудай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгөөр Иволгын сельпогой коллектив түрүү һуури эзэлээ һэн. Мүнөө тус коллектив аймагай худалдаа наймаанай организацинуудай дунда түрүү зэргэеэ алданагүй: эд товар худалдаха февраль һарынгаа түсэб 128 процент дүүргээ. Продавецүүд Медведева, Цыгальницкий, Иванова, Михалева гэгшэд илангаяа һайнаар дэлмэрилнэ. Тэдэнэр эд товар ... далдаха февраль һарынгаа тү... 110-һаа 170 процент хүрэтэр ... гээ.

Эдэ амжалтанууд ягаад т... данаб гэхэдэ, сельпогой түр... шэ нүхэр Каратуев хүн зоной ... тые наринаар хараадаа абажа, товар асаруулдаг байна.

С. Сагадаро...

БМАССР-эй чемпионой нэрэзэргэ олох... түлөө эхэнэрнүүдэй 6-дахи чемпиона...

Шатараар эхэнэрнүүдэй 6-дахи чемпионат үргэлжэлжэ байна. Чемпионадай эсэсэй дүтэлхэ бүри шатаршад улам үсэд шангаар тулалдана.

Гурбан уулзалгын дүнгүүдэй ёһоор республикын чемпионка Бадмацыренова ба Николаева хоёр 3—3 очкотой, Гармаева 2 очкотой болоод байгаа.

Дүрбэдэхи уулзалгада Столярова үсэд шанга тулалдаанай удаа Бадмацыреновада шүүгдэшоо. Теэд Николаева Цыдыповае, Харитонова Лобсановае, Ирдынеева Мироновае, Столярова Воронцовае шүүһэн байна.

Седуш Цыбиктарова хоёрой наадаһан парти тэнсэлгээр дүүрээ.

Табадахи уулзалгада Харитонова Мироноватай наадажа, тэнсэһэн байна. Ирдынеева Воронцовае, Бадмацыренова Лобсановае шүүгээ. Гармаева Цыбиктаровае Николаева Седушые, Цыдыпова Собо... шлаа.

Зургаадахи уулзалгада Гар... ва Николаева хоёрой наадаһан ... ти ехэ һонирхолтойгоор үнг... Гармаева добтолжо захалаад, ... мээгээ бэрсээр андалдаба. ... мат болохоёо байнаб гэжэ б... ойлгоод, гэнтэ шүүгдэһэндэ ... тоолобо.

Лобсанова Цыбиктаровае, ... мацыренова Мироновае, Столяр... Ирдынеевае, Воронцова Хари... вае шүүһэн байна.

Мартын 25-да хойшолуулагд... партинуудай уулзалга болоо.

Зургаадахи уулзалгын удаа ... мацыренова Николаева хоёр ... очкотой, Гармаева 5 очкоһоо ... ко, Цыдыпова 6-һаа 4 очко а... байна.

А. Игумн...

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПО...

ҮЙЛЭДБЭРИЛГЫН ХҮСЭНҮҮДЭЙ ШЭНЖЭДЭ ҮЙЛЭДБЭРИДЭХИ ХАРИЛСААНУУДАЙ ЗААБОЛ ТААРУУ БАЙХА ХУУЛИ ЁҺОН ТУХАЙ НҮХЭР СТАЛИНАЙ ҺУРГААЛ

(Түгэсхэл)

Социалистическэ обществын хүгжэлтэдэ һаад тойбо татажа магадгүй хүсэн тушаа нүхэр Сталин иигэжэ бэшэһэн байха юм: «Социализмыншье үедэ үйлэдбэридэхи харилсаануудта хубилалтын шухалые мэдэрдэггүй гээгдэнги нозог нобшо хүсэнүүдэй бии байбашье һаань, конфликт гаргаха ябадалда хүргэнгүй, тэдэниие дабажа зайсуулханьбэрхэтэй бэшэ байха» (62-дохи нюур).

Нүхэр Сталин социалистическэ обществын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй шэнжэдэ үйлэдбэридэхи харилсаануудай заабол тааруу байха хуули ёһоной хайшан гэжэ нүлөөлдэгые элирүүлээ, манай социалистическэ үйлэдбэридэхи харилсаанууд үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй ургалтада гүйсэд тааруу болоод, тэдэниие урагшань ехэ алхамаар дабшуулжа байна гэжэ харуулаа. Гэхэтэй хамта, колхозно-групповой үмсэ, товарна эрьесээн мэтын зүйлнүүд — манай социалистическэ байгуулалтадахи экономическа үзэгдэлнүүд «манай үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй түгэс хүгжэлтые мүнөөшье һаатуулжа эхилһыень хараагүй һаа, хүлисэшэгүй һохор балай ябадал болохо байгаа, ушарынь, тэдэ үзэгдэлнүүд арадай бүхы ажахые, илангаяа хүдөө ажахые, гүрэнэй түсэблэлгэдэ бүрин элсүүлэн оруулаха һаад хэнэ. Хожом хойшоншоо болохо тудамаа тэдэ үзэгдэлнүүд манай өөрын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй саашанхи ургалтада улам бүри ехэ һаад түбэг ушаруулха байһаниинь дамжаггүй» гэжэ нүхэр Сталин харуулаа. (82-дохи нюур).

Нүхэр Сталинай зааһанай ёһоор, социалистическэ обществодохи эршэмтэйгээр ургажа байгаа үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй ба колхозно-групповой үмсын хоорондын зүришэлдөөе усадхан зайсуулха шиидхэхы зүйл гэбэл, колхозно үйлэдбэриин үлүү гараһан зүйлнүүдые товарна эрьесээнэй системэһээ удаа дараалан гаргаха ба тэдэниие гүрэнэй промышленностиин, колхозуудай хоорондо продукт андалдан абалсалгын системэдэ оруулха зэргээр колхозно үмсые арад ниитын үмсын хэм хэмжээндэ хүрэтэр хүгжөөхэ ябадал болоно.

Социализмын эрхэбайдалда абаад үзэбэл, үйлэдбэридэхи нэгэ янзын харилсаануудые ондоо харилсаануудаар һэлгэдэг бэшэ, харин тэдэниие хэлбэришэгүй бэхижүүлдэг, нарижуулан һайжаруулдаг, социализмһаа коммунизмда манай обществын дамжан орохо үеын социалистическэ үйлэдбэридэхи нэгэл түхэлтэй харилсаануудай хэмжээн соо шанарай талаарнь хубилгадаг байна.

Тиигэжэ дамжан орохо ябадал бэелүүлхэ тодорхой программа И. В. Сталинай «СССР-тэхи социализмын экономическа проблеманууд» гэжэ зохёолдоо найруулагданхай. Бодото дээрэ коммунизм руу оролго бэлэдхэхын тулада адаглань 3 гол шухала, уридшалһан условинуудые бэелүүлхэ хэрэгтэй гэжэ нүхэр Сталин заана.

Нэгэдэхинь, үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдые бүтээхэ хэрэг булюугаар хүгжөөн, ниитын бүхы үйлэдбэрилгын таһалгаряагүй ургаха ябадал батаар хангаха шухала.

Хоёрдохинь, колхозно үмсые арад ниитын үмсын хэмжээндэ хүрэтэр хүгжөөхэ, товарна эрьесээе продукт андалдан абалсалха системээр һэлгэхэ шухала.

Гурбадахинь, өөһэдынгөө физическэ ба ухаан бодолой бэлиг шадабариие обществын бүхы гэшүүдэй алишье талаарнь хүгжөөхэ ябадал хангахаар обществын культурна дэбжэлтэ түйлаха шухала.

«Эдэ бүхы уридшалһан условинуудые **бултыень** бэелүүлһэнэйл һүүлдэ «хүн бүхэнһөө шадабариинь зэргээр, хүн бүхэндэ хэһэн ажалайнь зэргээр» гэһэн социалистическэ формулоһоо «хүн бүхэнһөө шадабариинь зэргээр, хүн бүхэндэ хэрэглэһэнэйнь зэргээр» гэһэн коммунистическэ формулодо орожо болохо байна.

Энэ хадаа нэгэ экономикоһоо, социализмын экономикоһоо ондоо, дээдэ экономикодо, коммунизмын экономикодо ороһон эрид онсо оролго болохо байна» (84-дэхи нюур).

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти хадаа социалистическэ үйлэдбэридэхи харилсаануудые таһалгаряагүй батадхаха ба нарижуулан һайжаруулха ябадалда, социалистическэ байгуулалтые бэхижүүлгэдэ, коммунизм байгуулха сталинска гайхамшаг сэсэн программа бэелүүлгэдэ советскэ арадай хамаг бүхы хүсэнүүдые зорюулна. Энэ политикань экономическа объективнэ хуули ёһонуудай эрилтэнүүдые тодорхойлон харуулдаг.

Коммунистическэ общество байгуулха хэрэгтэ Советскэ гүрэнэй дүүргэдэг үүргэнь онсо хүсэтэйгөөр хүгжэнэ. Ойлгон мэдэрэгдэһэн, объективнэ хуули ёһонуудта, научнаар шэнжэлэгдэн зохёогдоһон коммунистическэ байгуулалтын программада түшэглэн, Советскэ гүрэн социализмһаа коммунизмда советскэ обществын оролгодонь шухала бүхы эшэ нүхэсэлнүүдые бата ба найдамтайгаар байгуулна.

Арадай баялигые хулгайлагшад, үригшэдһөө социалистическэ үмсые сахин хамгаалха, гадаадын добтолгоһоо ороноо сэрэгээр хамгаалха, гүрэнэй органуудай ажахын-эмхидхэлэй ба культурно-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулжа, Советскэ гүрэн манай орон дотор коммунизм байгуулха гол шухала зэбсэг болгошо үүргэеэ бэелүүлнэ.

* * *

Манай Эхэ орон иимэ агуу ехэ ба түгэлдэр, иимэ зориг бадаруулагша ба зохёон байгуулхы хүсөөр, эршэ зоригоор дүүрэн урдань хэзээшье байгаагүй юм. Манай Эхэ орон эдэ бүгэдынгөө түлөө Коммунистическэ партида, өөрынгөө агуу ехэ вождь ба багша нүхэр Сталинда уялгатай. Нүхэр Сталин творческо марксизм-ленинизмын тугые дээрэ үргэжэ, манай партиие, советскэ арадые урагшань хүтэлэн, ударидаа. Коммунистическэ общество байгуулха тухайда нүхэр Сталинай научна ёһоор шэнжэлэн зохёоһон программань партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүд дотор найруулагданхай.

«СССР-тэхи социализмын экономическа проблеманууд» гэжэ сталинска гайхамшаг сэсэн зохёолоор, партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдээр зэбсэглэгдэһэн советскэ арад коммунизмын түгэс илалта тээшэ зоримгойгоор ба найдамтайгаар дабшана.

Б. СИТНИКОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства —10-17, пропаганды и переводов—6... культуры и быта, промышленности—4-52, мест. информации и писем —11-05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00503. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10...